

Σίμωνος Μοναχού

**ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ο ΛΕΠΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΑΡΤΕΡΙΑΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ**

Πρόλογος

Από τον Σεβ. Μητροπολίτη Χίου

κ. κ. Διονύσιον

Δ' ΕΚΔΟΣΗ

επηυξημένη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ»

ΑΘΗΝΑΙ

«Παιδιά μου, προσεύχεσθε;

Και πώς προσεύχεσθε;

... με την ευχή του Ιησού να

προσεύχεσθε, με το

ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ, ΕΛΗΣΟΝ ΜΕ.

Έτσι να προσεύχεσθε.

Έτσι είναι καλά.»

π. Νικηφόρος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΩΝ

Κ.Κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Στην εποχή μας, που όλη η ανθρωπότητα μαστίζεται από μια συγκλονιστική διασάλευση των πνευματικών και ηθικών αξιών, από προσπάθεια ανατροπής αιώνων και απαράβατων αρχών, από απελπιστική χαλάρωση ηθών και οικογενειακών και εθνικών παραδόσεων, από κραυγαλέα καταπάτηση θείων επιταγών και αιώνων πατερικών θεσπισμάτων, ενώ, εκ παραλλήλου, αλματωδώς, προελαύνει, μέσα από τον καλούμενον εκσυγχρονισμό και εκμοντερνισμό η υιοθέτηση κάθε είδους καταλυτικών και ανατρεπτικών συνθημάτων και η παντελής απουσία ή έστω η ύπαρξη υποτονικής πνευματικής ζωής, ως "δρόσος αερμών" προβάλλει η, από τον Οσώτατον Μοναχόν Σίμωνα, καταγραφή της βιοτής και των θαυμάτων του Θεοφόρου Πατρός ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ του Λεπρού.

Το γεγονός τούτο μάλιστα ιδιαίτερος συνεκίνησεν ημάς, δεδομένου ότι ο π. Νικηφόρος συνεδέθη και συνεπορεύθη στην πνευματική του ζωή με τον, κατά την Ποιμαντορίαν ημών, δια Πράξεως της Ιεράς Συνόδου του σεπτού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, συγκαταριθμηθέντος, επισήμως, στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας Οσίου Πατρός ημών ΑΝΘΙΜΟΥ του Χίου, του και Κτίτορος της Ιεράς Μονής Παναγίας "Βοηθείας".

Όντως, ως και ημείς επληροφορήθημεν παρά της Οσχωτάτης Ηγουμένης της Ιεράς Μονής Παναγίας "Βοηθείας" Μοναχής Βρυαίνης, γνωρισάσης επί χρονικόν τι διάστημα τον π. Νικηφόρο, ούτος υπήρξεν άνθρωπος βαθειάς ταπεινώσεως, υπακοής, νηστείας και προσευχής. Δια των αρετών αυτών προώδευσε στην πνευματική ζωή και, παρά την τρομερή για εκείνους τους χρόνους ασθένειά του, απετέλεσεν υπόδειγμα Μοναχού αφοσωμένου στο Χριστό, με την Χάρι του Οποίου κατέστη Θεοφόρος και Χριστοφόρος.

Η αγγελική ζωή του είναι για τους χριστιανούς σήμερα πηγή αντλήσεως σπουδαίων διδαγμάτων και μεγίστης ενισχύσεως στην κατά Χριστόν βιοτήν, γι' αυτό και συγχαίρομε τον π. Σίμωνα για το έργο του αυτό, αποτέλεσμα πίστεως και αγάπης προς τον Κύριον και τον π. Νικηφόρο, και ευχόμεθα να αποβή ψυχωφελές.

Ιούλιος 2004

Μετ' ευχών και αγάπης

Ο Χίου, Ψαρών & Ονουσών ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

«Είπε ο Αββάς Αγάθων:

«Αν μου ήταν δυνατόν να βρω

λεπρό και να του δώσω το

σώμα μου και να πάρω το δικό του,

θα ευχαριστιόμουν, διότι

αυτή είναι η τελεία αγάπη».

από το ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πριν από πολλά χρόνια, άρχισα να επισκέπτομαι το Λεπροκομείο Αθηνών και να περνώ όσο χρόνο μπορούσα κοντά στους πονεμένους ενοίκους του. Έτσι τους ε γνώρισα καλά και συνδέθηκα μαζί τους. Ήταν άνθρωποι σφραγισμένοι απ' την βάσανο της ασθενείας και της εγκαταλείψεως, αλλά και από την ευλογημένη ταπείνωση. Με την πίστη και την ελπίδα στους στον Θεό, και την μεγάλη τους υπομονή (πολλοί απ' αυτούς ήταν ακρωτηριασμένοι), είχαν εξαγνησθή και χαριτωθή. Εκεί ε γνώρισα τον αγιώτατο Γέροντα Ευμένιο, τον μετέπεπα πολυσέβαστο και πολυαγαπημένο πνευματικό μου πατέρα, άνθρωπο "πλήρη χάριτος και Πνεύματος Αγίου", με μεγάλες αρετές και χαρίσματα.

Ο "Παπούλης" μας είχε ως πνευματικό οδηγό ένα μεγάλο αλλά κρυφό Άγιο, τον πατέρα Νικηφόρο. Ήταν κι αυτός λεπρός, αλλά γεμάτος από θεία ευωδία· τυφλός, αλλά θεατής του νοερού φωτός και ουρανίων αποκαλύψεων· παράλυτος, αλλά αδιαλείπτως νήφων και προσευχόμενος. Γί αυτό και τα άγια λείψανά του ευωδιάζουν.

Αυτό το λαμπρό δοχείο της χάριτος, τον φαεινό αστέρα όλων των αρετών και μάλιστα της υπομονής, τον επίγειο άγγελο και επουράνιο άνθρωπο, αισθάνθηκα την ιερή επιταγή να προβάλλω, με ευλογία πνευματική, στηριζόμενος στις άγιες ευχές του, για να γίνη γνωστός στο πλήρωμα της Εκκλησίας.

Το εγχείρημα ήταν αρκετά δύσκολο. Απ' την αρχή όμως είδα την βοήθεια του αγίου Πατρός. κοιμήθηκε πριν από σαράντα περίπου χρόνια. Άμεσοι συγγενείς, αδέρφια, ξαδέρφια,

Ο πατήρ Νικηφόρος γεννήθηκε στα τέλη του προπερασμένου αιώνα και που θα μπορούσαν να δώσουν πολύτιμες πληροφορίες γι' αυτόν, δεν υπήρχαν στην ζωή. Επίσης είχαν εκλείψει και οι περισσότεροι απ' όσους τον είχαν γνωρίσει στο Λεπροκομείο της Χίου και των Αθηνών. Όσοι είχαν απομείνει ήταν διασκορπισμένοι σ' όλη την Ελλάδα, στο Άγιον Όρος και στο εξωτερικό. Ερεύνησα και βρήκα μερικούς, που τον είχαν συναναστραφή. Ο ένας με συνέδεε με τον άλλον, αλυσιδωτά, σαν να με καθωδηγούσε το άγιο χέρι του σ' αυτή τη μικρή μεν, αλλά αρκετά δύσκολη εργασία· διότι οι αποστάσεις ήταν μεγάλες, ο χρόνος που χρειαζόταν πολύς και ο κόπος επίσης. Δόξα, όμως, τω Θεώ, με την βοήθεια της Παναγίας μας και του αγίου Πατρός, όλα πήγαν κατ' ευχήν.

Οφείλω χάριπας στον σεβαστό μου πνευματικό πατέρα, για την ενίσχυση που μου παρέσχε κατά την συγγραφή και ολοκλήρωση του παρόντος έργου.

Ευχαριστώ θερμά τον Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Χίου, Ψαρών και Ονουσών κ. κ. Διονύσιο, για το πνευματικό ενδιαφέρον που επέδειξε προς την πρόπευσα ανάδειξη του ιστορουμένου Οσίου.

Επίσης ευχαριστώ θερμά τους Σεβασμωτάτους Μητροπολίτας Αχελώου Ευθύμιο, Λευκάδος και Ιθάκης Νικηφόρο και Μόρφου Νεόφυτο, τον Πανοσιολογώτατο Αρχιμανδρίτη Νικόδημο Γιαννακόπουλο, τον Οσιολογώτατο Μοναχό Ιούστο και τον λογώτατο Ιωάννη Σπυρόπουλο, οι οποίοι με μεγάλη προθυμία απέστειλαν τις γραπτές μαρτυρίες τους.

Τις ίδιες ευχαριστίες εκφράζω και προς όλους τους σεβαστούς και αγαπητούς πατέρας και αδελφούς, οι οποίοι κοπίασαν και πολυτρόπως συνέβαλαν και βοήθησαν στη συλλογή και διασταύρωση των στοιχείων και την έκδοση του πονήματος αυτού.

Μνησθεί Κύριος ο Θεός της αγάπης και της προθυμίας, με την οποία όλοι προσέφεραν την συμβολή τους.

Κατακλείω με την ταπεινή εγκάρδια ευχή, ο θεοφόρος Πατήρ ημών να πρεσβεύη δια παντός προς τον Κύριον υπέρ όσων αναγινώσκουν με ευλάβεια τον ιερό βίο του.

Έγραφα στην Ιερά Σκήτη του Αγίου

Παντελεήμονος Αγίου Όρους,

απόδιαβα της Παναγίας μας, κατά μήνα

Αύγουστο του σωτηρίου έτους 2003

ο εν Μοναχοίς ελάχιστος

Σίμων

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΤΗΝ Δ΄ ΕΚΔΟΣΗ

Η Γλυκύτατη μορφή του Οσίου Πατρός μας Νικηφόρου έγινε οικεία και αγαπητή σε πολλούς ανθρώπους, μέσα από τις πρώτες τρεις εκδόσεις του βιβλίου. Η συναρπαστική και δραματική ιστορία της ζωής του συγκίνησε πιστούς κάθε ηλικίας και τάξεως, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πλήθος ανθρώπων έχουν αγκαλιάσει με πολλή ευλάβεια τον Όσιο Πατέρα, παρακαλούν για τις πρεσβείες του και την βοήθειά του, και ο Άγιος απαντά.

Μαρτυρίες για τις θαυμαστές επεμβάσεις του δεν έπαυσαν να καταφθάνουν μετά την πρώτη έκδοση του βιβλίου, έτσι ώστε κάθε έκδοση να είναι πλουσιότερη από τις προηγούμενες.

Μας είπαν για ανθρώπους που έγιναν καλά από σοβαρές μορφές καρκίνου, πρόωρα βρέφη με σοβαρά προβλήματα υγείας, που θεραπεύθηκαν, δεκαοχτάχρονο παιδί που έμενε παράλυτο από βουτιά στη θάλασσα και περπάτησε.

Παρουσιάζοντας τώρα την τέταρτη, κατά πολύ επαυξημένη, έκδοση στους αγαπητούς και καλούς μας αναγνώστες, αισθανόμαστε ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση, που ο Όσιος κάνει ζωντανή και αισθητή την παρουσία του στην ζωή μας.

Ευχόμεθα και οι νέοι αναγνώστες, που θα πάρουν το βιβλίο, να έχουν τα ίδια και περισσότερα ευεργετήματα από τον Κύριο, δια πρεσβειών του Οσίου Πατρός μας.

μ. Σ.

«Παδί μου,
στην προσευχή σου,
να κατηγορείς τον εαυτό σου».

Πατήρ Νικηφόρος.

ΔΙΚΑΙΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΖΩΣΙ

Συγκλητικό εγκώμιο, αληθινό και πλήρες χάριτος, επί τη σεπτή κοιμήσει του Αγίου Πατρός, από τον επίσης Άγιον, τότε φιλόστοργον πνευματικόν υιόν, Μοναχόν Σωφρόνιον, τον μετέπειτα Ιερομόναχον και πνευματικόν Πατέρα Ευμένιον (βλ. εις προσφάτως εκδοθέν ταπεινόν πόνημά μας "π. Ευμένιος, ο κρυφός Άγιος της εποχής μας").

Εάν ο πόνος, αι θλίψεις και αι δοκιμασΐαι αφαιρεθούν από την ζωήν των ανθρώπων, η αγΐότης θα ήτο μόνον των Αγγέλων κτήμα. Αυτήν την αλήθειαν, που είναι αξίωμα της Ορθοδόξου ημών πίστεως, εγνώριζε καλώς ο εκδημήσας εις Κύριον την 4^{την} Ιου – 1964 Πατήρ Νικηφόρος Τζανακάκης, κατά κόσμον Νικόλαος, γεννηθείς εις Χανιά το έτος 1887 από ευλαβείς γονείς, και προσβληθείς υπό της νόσου λέπρας εθεώρησεν αυτήν όχι ως κατάραν, αλλά ως ιδιπέραν εύνοϊαν του ουρανού και προσωπικήν κλήσιν του αγωνοθέτου Χριστού, και δί αυτό εις ηλικίαν 17 ετών αναχωρεί από την ιδιπέραν του πατρίδα δια να πάη να προσκυνήση τους Αγίους Τόπους, και ιδιπέρωσ τον του Κρανίου Τόπον, όπου ο πόνος καθηγΐασθη και ο Γολγοθάς έχει γίνει σύμβολον εις τους νικητάς των θλίψεων και των αντΐξοοτήτων

της ζωής. Από εκεί, από τον ακένωτον αυτόν ωκεανόν του θάρρους και της καρτερίας, ήντλησεν θάρρος και υπομονήν δια να κρατήσει υψηλά, πολύ υψηλά, και τον ιδίόν του σταυρόν επί 52 συνεχή έτη.

Το 1912 εισήλθε εις το λεπροκομείον Χίου, καρείς Μοναχός υπό του αγίου πατρός Ανθίμου Βαγιάνου. Τις δύναται να απαριθμήση τους ωραίους πνευματικούς του αγώνας εις την νέαν ζωήν, παρ' ότι το σώμα εφθείρετο ημέρα τη ημέρα, ο έσω άνθρωπος ανανεούτο τω πνεύματι, η νόσος αφαιρούσε μέλη του σώματός του, οφθαλμούς, χείρας, πόδας, ήτο τελευταίως ακίνητος. Εκείνος ο αοιδιμος αφαιρούσε κάθε τυχόν πάθος και κακίαν, φθάσας εις την μακαρίαν απάθειαν και τελείαν υπακοήν εις το θέλημα του Θεού και του πνευματικού του πατρός, γενόμενος κατ' εξοχήν ο άνθρωπος της θερμότητος προσευχής.

Αλλά και εις τον τομέα του κηρύγματος δεν υστερούσε, δεν είχε δύναμιν λόγου, αλλά αι ως άνω αρεταί και το πλατύ και ευγενικόν του χαμόγελο, εκήρυττε καλύτερα από τον δυνατότερον ιεροκήρυκα, δι' αυτό το κελλί του είχε γίνει κολυμβήθρα πνευματικής αναβαπτίσεως· από εκεί αντλούσαν θάρρος υγιείς και ασθενείς. Ιερείς με τεραστίαν μόρφωσιν εθεωρούσαν μίαν επίσκεψιν εις τον Πατέρα Νικηφόρον ως ευλογίαν Θεού, ως ο Πατήρ Ηλίας Μαστρογιαννόπουλος με πάρα πολλά μέλη της «Ζωής», ο Πατήρ Παρασκευόπουλος, ο Πατήρ Γαβριήλ Διονυσιάτης κ.ά. Δί' όλους αυτούς και δι' ημάς ο Πατήρ Νικηφόρος ήταν μία πνευματική όασις εις την Σαχάρα αυτήν της ζωής, δι' αυτό η κοιμησίς του μας έρριψεν εις άφατον λύπην, αλλά και χαράν, διότι πιστεύομεν ότι έχομεν ένα θερμόν μεσίτην προς Κύριον δια να μας διαφυλάττη από τας παγίδας του πονηρού.

Ας είναι η αγία σου μνήμη αιωνία, διότι δίκαιοι εις τον αιώνα ζώσι.

Το ελάχιστον πνευματικόν σου τέκνον,

Σωφρόνιος Μοναχός Αγιονικήτης

ΒΙΟΣ ΕΥΑΡΕΣΤΟΣ ΣΤΟΝ ΘΕΟ

Στα 1890, η αγιοτόκος Κρήτη εγέννησε ακόμη ένα εκλεκτό τέκνο της Εκκλησίας μας, τον πατέρα Νικηφόρο. Ο πατήρ Νικηφόρος, κατά κόσμον Νικόλαος Τζανακάκης, εγεννήθη στο χωριό Σηρικάρι.

Το χωριό Σηρικάρι είναι γνωστό απ' το περίφημο Τσιχλιανό φαράγγι, καταπληκτικής φυσικής ομορφιάς, και το πανηγύρι της Παναγίας του Δεκαπενταυγούστου. Είναι ορεινό καστανοχώρι στα Δυτικά του Νομού Χανίων, με κλίμα υγιεινό, όμορφα δάση, πλούσια νερά, φαράγγια και σπήλαια. Αυτό το χωριό έχει μία ιδιομορφία, που δεν την συναντούμε συχνά: είναι χωρισμένο σε ένδεκα «γεπονιές», οι οποίες πήραν το όνομά τους από τις οικογένειες που πρωτοκατοίκησαν εκεί. Κάθε οικογένεια έκτισε και ναό στον προστάτη της Άγιο και έτσι το χωριό έχει σήμερα δεκατρείς ναούς. Η γεπονιά των Κωστογιάννηδων, όπου πρωτοείδε τις ακτίνες του ηλίου ο μικρός Νικόλαος, έχει τρεις ναούς: την Κοίμηση της Θεοτόκου, τους Αγίους Ταξάρχες Μιχαήλ και Γαβριήλ και τον Άγιο Εφραίμ.

Εκεί ακούστηκαν τα πρώτα κλάματα του Νικολάου. Εκεί έχυσε τα πρώτα του παιδικά δάκρυα, που αργότερα έγιναν δάκρυα πόνου και, ακόμη αργότερα, θα εγίνοντο δάκρυα πνευματικής χαράς από την αδιάλειπτο προσευχή, την ένωσή του με τον πολυαγαπημένο του Κύριο, τον Κύριο της υπομονής και της παρηγορίας.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Οι γονείς του, Ιωάννης και Γλυκερία, ήσαν ευλαβείς και απλοί άνθρωποι. Η μητέρα του ήταν και Χατζίνα, δηλαδή είχε πάει στους Αγίους Τόπους και είχε βαπτισθή στον Ιορδάνη ποταμό. Όμως, την ευλογημένη ζεστή οικογενειακή ατμόσφαιρα, ο Νικόλαος δεν την πρόλαβε να την χαρή αρκετά. Από πολύ μικρή ηλικία στερήθηκε τη ζεστή μητρική αγκάλη και το πατρικό χέδι, για να ζήσει με τις πολλές δυσκολίες και τις οδυνηρές συνέπειες της ορφάνιας. Τον μεγάλωσε ο παππούς του Ιωάννης Τζανακάκης.

Τα πρώτα του γράμματα, τα έμαθε στο Δημοτικό σχολείο του χωριού του.

Σε ηλικία δεκατριών ετών έφυγε απ' το σπίτι του, απ' το οικείο ζεστό οικογενειακό περιβάλλον, από τα αγαπημένα του αδέρφια και τους μικρούς του

φίλους, που μεγάλωναν και έπαιζαν μαζί. Και, αλλοίμονο, δεν θα ξαναγύριζε ποτέ κοντά τους, δεν θα τους ξανάβλεπε ποτέ.

Τον επήγε ο παππούς του στα Χανιά και τον έβαλε σ' ένα κουρείο, να εργάζεται και να μαθαίνει συνάμα την τέχνη. Οι συνθήκες διαβιώσεώς του εκεί δεν ήσαν, φυσικά, οι καλύτερες για ένα μικρό παιδί από χωριό σε μια μεγάλη πόλη, μόνο του και απροστάτευτο.

Τα κατάφερνε, επειδή ήταν έξυπνος, όμορφος, ψηλός, κοινωνικός και τον αγαπούσαν όλοι. Όμως, στο στάδιο της ζωής τον ανέμενε ένα πολύ δύσκολο και οδυνηρό άθλημα. Μια μικρή κηλίδα με ένα λεπτό στεφάνι επάνω στο δέρμα ήταν η πρώτη χαρακτηριστική ένδειξη της «αγίας» νόσου, όπως λεγόταν η ασθένεια του Χάνσεν, η γνωστή λέπρα. Ήταν το σημάδι, ότι του είχε δοθή ένας βαρύς σταυρός. Ήταν η σφραγίδα του μαρτυρίου του. Και αυτό, με τον καιρό, θα το συνειδητοποιούσε όλο και περισσότερο.

Η ΛΕΠΡΑ, ή «νόσος του Χάνσεν», όπως συνήθως ονομάζεται από το όνομα του Νορβηγού ιατρού Γκέραρντ Αρμάουερ Χάνσεν, που ανακάλυψε τον βάκιλλο της το 1868, μνημονεύεται συχνά στην Αγία Γραφή (Λευϊτικόν 13:1 μέχρι 14:57, Ματθ. 8:1-14, Λουκ. 5:12-14 και 17: 12-19, Μαρκ. 1:40-44). Εθεωρείτο τρομερή μεταδοτική αρρώστια και οι λεπροί αντιμετώπιζονταν με φόβο και αποτροπιασμό. Μόνον στα τελευταία χρόνια, χάρις στην πρόοδο της ιατρικής που επέτυχε την θεραπεία της νόσου, και χάρις στην σχετική διαφώτιση του κοινού, στην οποία πρωτοστάτησε ο Γάλλος Ραούλ Φολλερώ, οι λεπροί γίνονται αποδεκτοί από την κοινωνία.

ΠΡΟΣΤΑΤΗ έχουν οι λεπροί τον Άγιο Ζωτικό τον ορφανοτρόφο (η μνήμη του τελείται την 31^η Δεκεμβρίου). Ο Άγιος Ζωτικός έζησε στην Κωνσταντινούπολη, και ήταν άνθρωπος των ανακτόρων. Όταν ενέσκηψε εκεί η λέπρα- ή «λώβη», όπως την έλεγαν οι Βυζαντινοί- βγήκε νόμος να ρίχνουν στην θάλασσα όσους προσεβάλλοντο απ' αυτήν. Ο Άγιος, επειδή ελυπείτο γι' αυτό, ζήτησε απ' τον Αυτοκράτορα Κωνσταντίου, υιό του Μεγάλου Κωνσταντίνου, και έπαιρνε απ' αυτόν χρήματα για την αγορά δήθεν πολυτίμων λίθων. Με τα χρήματα αυτά εξηγόραζε από τους δημίους τους μελλοθανάτους ασθενείς και τους τοποθετούσε σε χώρο που είχε διαμορφώσει ειδικά γι' αυτούς. όταν κάποτε έπεσε πείνα στην Κωνσταντινούπολη, ρώτησε ο Αυτοκράτωρ την απία και του είπαν κάποιοι κακόβουλοι ότι ο Ζωτικός

φταίει, διότι παίρνει τα χρήματα και φροντίζει τους λεπρούς. Τότε ο βασιλεύς ζήτησε απ' τον Άγιο να του δείξει τους πολύτιμους λίθους. Αυτός τον πήγε και του έδειξε τους λεπρούς, αφού προηγουμένως τους είχε ειδοποιήσει να περιμένουν με αναμμένες λαμπάδες. Πρώτη – πρώτη ήταν η κόρη του Αυτοκράτορος, που και αυτήν είχε εξαγοράσει ο Άγιος, λυτρώνοντάς την έτσι απ' τον πνιγμό στην θάλασσα. Μόλις τους είδε αυτός εθύμωσε και έδωσε εντολή να δέσουν τον Άγιο πίσω από άγρια μουλάρια και να τα κτυπούν για να τρέχουν, μέχρι που τον κατέκοψαν. Όταν ξεψύχησε ο Άγιος, και αυτοί συνέχιζαν ακόμη να κτυπούν τα μουλάρια, αυτά μίλησαν με ανθρώπινη φωνή και επέπληξαν την σκληροκαρδία και την απανθρωπιά του Βασιλέως. Μετά απ' αυτό το θαυμαστό γεγονός, εκείνος μετανόησε και κτίσθηκε εκεί μεγάλο νοσοκομείο για τους λεπρούς και ναός προς τιμήν και μνήμην του Αγίου.

ΤΟΝ 9^ο μ. Χ. ΑΙΩΝΑ, Σαρακηνοί κατακτηταί μετέφεραν την νόσο και στην νήσο Κρήτη. Οι χανσενικοί ζούσαν από την επατεία και εκοιμώντο σε σπηλιές, έξω από πόλεις και χωριά, ή σε εγκαταλελειμμένα σπίτια. Εκεί, το 1903, ο ύπατος αρμοστής Πρίγκηψ Γεώργιος, τους συνάντησε ο ίδιος έξω από τα Χανιά να ζητούν ελεημοσύνη. Και τότε συνέλαβε την ιδέα, την οποία και πραγματοποίησε, να διαθέσει το νησί Σπιναλόγγα για την εγκατάσταση των ασθενών αυτών εκεί.

ΑΡΡΩΣΤΟΙ από την νόσο αυτή υπήρχαν και σε όλη την υπόλοιπη νησιωτική Ελλάδα, για τον λόγο ότι οι κάτοικοι των περιοχών αυτών έρχονταν σε επικοινωνία με Σαρακηνούς και άλλες ομάδες ανθρώπων – φορέων της νόσου. Πρώτη η νήσος Χίος απέκτησε το 1378 λεπροκομείο, το οποίον ανεκανίσθη το 1909 και λειτουργούσε αποκλειστικά για τους εντοπίους αρρώστους. Γί αυτό, όπως θα δούμε αργότερα, ο Άγιος Άνθιμος, ιερέυς και εφημέριος του αντιλεπρικού σταθμού της Χίου, «κρείπτον τι προβλεψάμενος», επλήρωσε ένα σεβαστό ποσό για να κρατήσουν τον ασθενή πατέρα Νικηφόρο, που προήρχετο από άλλο μέρος της Ελλάδος.

Πολύς κόσμος την εποχή εκείνη έπασχε από την νόσο του Χάνσεν. Μικρά παιδιά, μεγάλοι, ένα ή δύο μέλη της ίδιας οικογενείας, όλοι αυτοί δεν ήσαν αποδεκτοί από την κοινωνία και έπρεπε να φύγουν. Έπρεπε να απομακρυνθούν απ' το σπίτι τους, απ' τον τόπο τους, απ' τους φίλους τους, απ' τους συγγενείς τους, από τα ίδια τα παιδιά τους, αν ο άρρωστος ήταν ένας από τους δύο γονείς, ακόμα και από τα αδέρφια τους και τους γονείς τους, αν ήταν άρρωστο ένα απ' τα παιδιά, όπως συνέβη και με τον μικρό Νικόλαο, μετέπειτα πατέρα Νικηφόρο. Αυτό, φυσικά, δημιουργούσε πολλά προβλήματα και προκαλούσε αβάστακτο πόνο και οδυνηρές συνέπειες σε όλη

την μετέπειτα ζωή τους. Άλλ' ο Άγιος Θεός, που τους έδωσε αυτόν τον μεγάλο σταυρό, τους έδνε και την δύναμη να τον σηκώνουν. Έτσι, αυτούς μεν εστεφάνωσε και εδόξασε για την υπομονή τους, εμάς δε τους υγείς θα κρίνη, αν εδεξαμε ευαισθησία, αγάπη και συμπόνια με την καρδιά μας. πρέπει να χύνωμε πολλά δάκρυα με την σκέψη ότι αυτά τα πονεμένα παιδιά του Θεού, τους αδελφούς του Χριστού και δικούς μας, τους εκτοπίσαμε μακριά σε ξερνήσια και τους κλείσαμε μέσα σε ψηλούς τοίχους και βαρές πόρτες, για να μη μολυνθούμε απ' την αρρώστιά τους.

Ο μικρός Νικόλαος, με την εμφάνιση των σημαδιών της νόσου, θορυβήθηκε και στενοχωρήθηκε πολύ. Έτσι, ξαφνικά, το παιδί των δεκατριών ετών μεγάλωσε και ωρίμασε απότομα. Το αυθόρμητο γέλιο, η παιδική χαρούμενη ζωή σταμάτησαν. Και ό,τι και αν έκανε πλέον στο εξής, παιδικό γέλιο, χαρά, παιχνίδια, και όσα άλλα ταίριαζαν σ' αυτή την ηλικία, εγίνοντο προσποιητά, για να μη μπορέσουν οι άλλοι γύρω του να αντιληφθούν το μεγάλο του μυστικό. Γνώριζε τα σημάδια αυτά, διότι συχνά τους εξέταζαν οι σχολιάτροι και οι νομιάτροι της εποχής εκείνης. Επίσης, γνώριζε τα επακόλουθα, εάν το μάθαιναν οι αρχές: διωγμός, απομόνωση και εγκλεισμός στην Σπιναλόγγα.

Περιέκρυβε τα σημεία του σώματός του, όπου είχαν εμφανισθή τα σημάδια της νόσου, για κάμποσο καιρό. Έτσι, ζούσε μόνος του το δικό του προσωπικό δράμα καθημερινά. Στην σκέψη, ότι θα τον έκλειναν στην Σπιναλόγγα, ένα ρίγος διαπερνούσε όλο του το σώμα.

Η ΣΠΙΝΑΛΟΓΓΑ, ο τάφος των ζωντανών νεκρών, όπως τον έλεγαν, είναι ένα μικρό νησί στον Μεραμβελιώτικο κόλπο, απέναντι απ' τον Άγιο Νικόλαο Κρήτης. Το όνομά της το πήρε απ' τους Βενετούς, κατά παραφθορά της εκφράσεως «στην Ελούντα». Εκεί, όπως αναφέραμε, ιδρύθηκε λεπροκομείο (1904), και το νησάκι παραχωρήθηκε αποκλειστικά στους «καταδικασμένους». Επί πενήντα τρία χρόνια (1904-1957), αυτόν τον τόπο τον καθαγίασαν αφανείς μάρτυρες, οι λεπροί, με τα δάκρυα, τους αναστεναγμούς, τους πόνους και την υπομονή τους.

Ο Νικόλαος, σε ηλικία δεκαέξι ετών, όταν τα σημάδια της νόσου άρχισαν να γίνονται πιο εμφανή, για ν' αποφύγη τον εγκλεισμό του στην Σπιναλόγγα, έφυγε διακριτικά, μυστικά και αθόρυβα, με κάποιο καράβι για την Αίγυπτο.

Πήγε στην Αλεξάνδρεια.

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, η μεγάλη και αρχαία πόλις της Αιγύπτου, εκτίσθη τον 3^ο π. Χ. αιώνα υπό των αρχιτεκτόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου Δεινοκράτους και Ναυκρατίδου, κατασκευαστών και του περιφήμου ναού της Αρτέμιδος στην Έφεσο. Εγνώρισε μεγάλη πνευματική και οικονομική άνθηση, ιδίως κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους. Εκεί edίδαξε ο Ευαγγελιστής Μάρκος, που υπήρξε και ο πρώτος Ιεράρχης της (63μ. Χ.), και η πνευματική ζωή της πόλεως συνέβαλε πολύ στην διάδοση και ανάπτυξη του Χριστιανισμού. Εκεί, κατά τον 19^ο αιώνα και στις αρχές του 20^{ου}, υπήρχε ακμάζουσα Ελληνική Κοινότητα.

Εκεί ο νεαρός Νικόλαος, για να εξοικονομή τα έξοδα διαμονής και συντηρήσεώς του, βρήκε εργασία σ' ένα κουρείο – την εργασία που είχε μάθει στην πατρίδα του, τα Χανιά. Έτσι, διακριτικά, δεν επεβάρυνε κανένα. Όπως προείπαμε, ήταν αρκετά κοινωνικός και πολύ αγαπητός. Αυτό τον βοήθησε να γνωρισθί με την ανθούσα Ελληνική παροικία και με Αρχιερείς και Ιερείς του Αλεξανδρινού θρόνου. Αυτοί τον βοήθησαν να προσαρμοσθί στο καινούργιο του περιβάλλον. Τον στήριξαν πολύ, ώστε να εγκλιματισθί και να συνηθίση στην καινούργια ζωή σε μία ξένη χώρα, ανάμεσα σε ξένους και αγνώστους ανθρώπους, με άγνωστη γλώσσα και διαφορετική θρησκεία και συνήθειες. Τον βοήθησαν, επίσης, να πραγματοποιήση τον μεγάλο πόθο της ψυχής του, να προσκυνήση τους Αγίους Τόπους.

Η νόσος, όμως, ελλείπει φαρμάκων κατά την εποχή εκείνη – το φάρμακο βρέθηκε αργότερα, το 1947-, προχωρούσε και έκανε την ζημιά της.

Τα σημάδια συν τω χρόνω γίνονταν όλο και πιο εμφανή, ιδίως στα χέρια και το πρόσωπό του. Μετά από επτά – οκτώ έτη, έγιναν ακόμη πιο έντονα. Αυτό τον προβληματίζε, τον ανησυχούσε πολύ και δεν ήξερε τί να κάνη, πώς να κρυφτή.

Δεν ήθελε να γίνη αντιληπτός απ' τον κόσμο και τις αρχές, διότι θα τον συνελάμβαναν και θα τον έστελναν στην Κρήτη. Έπρεπε να φύγη απ' εκεί, να πάη σε άλλο μέρος. Πού όμως να πάη, και πώς;

Τίποτε και κανένα δεν εγνώριζε. Θλίψη, στενοχώρια και συνάμα ένας μόνιμος φόβος: «τώρα θα με ανακαλύψη κάποιος που ξέρει από τα σημάδια της νόσου και θα με καταδώση στις αρχές – οι νόμοι την εποχή εκείνη για τη συγκεκριμένη νόσο ήταν πολύ αυστηροί – και μετά, πώς ξεφεύγεις; Τίτι τρόπο;» Σταματούσε το μυαλό του στη σκέψη, ότι αυτός, ένας νέος άνθρωπος επάνω στο

άνθος της ηλικίας του, μπορούσε να περάσει το υπόλοιπο της ζωής του κλεισμένος και απομονωμένος στο άνυδρο νησί της Σπιναλόγας, περιμένοντας ...το τέλος,

Τότε τον εφώτισε πάλι ο πανάγαθος Θεός να εμπιστευθή το πρόβλημά του σ' έναν Αρχιερέα του θρόνου, ο οποίος ήτο Χιακής καταγωγής. Αυτός καθησύχασε τον Νικόλαο, του έδωσε κουράγιο, του συμπαραστάθηκε και τον περιέβαλε με περισσή αγάπη και κατανόηση. Του φέρθηκε ως αληθινός, πραγματικός πατέρας. Κατάλαβε ο ευλογημένος αυτός άνθρωπος, ότι έχει να κάνει με μια ψυχή πονεμένη μεν, αλλά συνάμα πολύ αγνή και καθαρή· με άνθρωπο όχι συνηθισμένο, όχι εκ του κόσμου τούτου· με άνθρωπο, που επάνω του ανεπαύετο η Χάρις του Αγίου Πνεύματος.

Γί αυτό, επικοινωνήσε αμέσως με τον πατέρα Άνθιμο Βαγιάνο, στην Χίο, τον μετέπειτα Άγιο Άνθιμο, τον οποίο ε γνώριζε από παλαιότερα και ο οποίος ήτο ιερέυς στο Λεπροκομείο της Χίου, όπως προείπαμε. Του έγγραψε τα σχετικά με τον Νικόλαο και την ασθένειά του και όσα αφορούσαν στο εξαίρετον του ήθους και του χαρακτήρα του, την ανεπίληπτο διαγωγή και συμπεριφορά του όλα αυτά τα χρόνια που έμεινε στην Αλεξάνδρεια.

Ο Άγιος Άνθιμος του emήνυσε, να τον στείλη αμέσως κοντά του. Έτσι και έγινε.

ΛΕΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΧΙΟ

Ο Αρχιερέυς εφοδίασε τον Νικόλαο με μία συστατική επιστολή, του έβγαλε τα εισπήρια για την Χίο μέσω Σμύρνης, και του έδωσε ένα χρηματικό ποσό για τα πρώτα του έξοδα. Με πολλή αγάπη και τις πατρικές του ευχές τον συνόδευσε μέχρι το πλοίο και εκεί τον αποχαιρέτησε.

Ο Νικόλαος άφηνε την Αλεξάνδρεια και όλους τους αγαπημένους του φίλους, που είχε γνωρίσει εκεί, με βαριά καρδιά. Για να πάη πού; Στο άγνωστο. Σε άγνωστους ανθρώπους, σε άγνωστα μέρη, σε άγνωστο περιβάλλον. Πάλιν αλλαγή, πάλι φυγή, πάλι ξεσηκωμός. Η καρδιά του σφιγγόταν, πονούσε. Τα μάτια του κρατούσαν τα δάκρυα, που ήθελαν να ρέουν ασταμάτητα σαν μικρές βρύσες. Όμως έτσι έπρεπε να γίνη: έπρεπε να φύγη, και μάλιστα όσο γινόταν πιο σύντομα και πιο διακριτικά, πριν

προλάβει να διαρρεύσει το μυστικό του. Έπρεπε, για μία ακόμη φορά, να φανή γενναίος και δυνατός.

Με αυτούς τους λογισμούς και με την ακλόνητη πίστη του στον αγαπημένο του Ιησού, ότι κι αυτή την φορά θα είναι μαζί του, ανέβηκε στο καράβι και ανεχώρησε.

Ύστερα από ένα κοπιαστικό ταξίδι ημερών, έφτασε στο Τσεσμέ, μικρή πόλη στα Τουρκικά παράλια, απέναντι από την Χίο. Το Ελληνικό της όνομα ήτο Κρήνη, και είχε τότε 17.000 κατοίκους, εκ των οποίων οι 15.000 ήσαν Έλληνες.

Εκεί πήγε και τον παρέλαβε ο ίδιος ο πατήρ Άνθιμος. Μετά την πρώτη τυπική γνωριμία, επήραν ένα καΐκι και δέπλευσαν τη μικρή απόσταση, που τους χώριζε από την νήσο Χίο. Εκεί έμελλε να περάσει ο Νικόλαος τα περισσότερα, σαράντα τρία τον αριθμό, πνευματικώτερα και καλύτερα χρόνια της ζωής του, όπως η διήγηση θα μας το φανερώσει στην συνέχεια. Έφθασε εκεί το 1914, σε ηλικία 24 ετών.

ΓΙΑ ΤΗ ΝΗΣΟ Χίο γνωρίζουμε ότι, τον 6^ο π.Χ. αιώνα, την κατέλαβαν οι Πέρσαι και αργότερα την απελευθέρωσαν οι Αθηναίοι. Στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ήταν στρατηγείο του Αιγαίου. Τελευταίοι κατακτητάι της ήσαν οι Τούρκοι, από τους οποίους απελευθερώθηκε το 1912. Έχει Μητροπολιτική Έδρα και πολλές Ιερές Μονές ανδρώες και γυναικειές. Η αρχαιότερα φαίνεται να είναι η Ιερά Νέα Μονή (έτος ιδρύσεως 1042) και από τις κάπως νεώτερες αυτή της Παναγίας Βοηθείας (έτος ιδρύσεως 1930) με κτήτορα τον Άγιο Άνθιμο. Τα χώματα της νήσου έχουν βαφή με αίμα χιλιάδων Μαρτύρων, Νεομαρτύρων και Εθνομαρτύρων, με γνωστότερους την Αγία Μαρκέλλα και τον Άγιο Ισίδωρο, ο οποίος είναι και πολιούχος της Χίου. Μαρτύρησε στα μέσα του 3^{ου} αιώνας και η μνήμη του τιμάται στις 14 Μαΐου. Στο νησί καλλιεργούνται τα μοναδικά στον κόσμο μαστιχόδενδρα, που παράγουν την υπέροχη μαστίχα, και οι περίφημες χιώτικες αρωματικές μανταρινές.

Ο ΠΑΤΗΡ Άνθιμος, ο μετέπειτα Άγιος Άνθιμος, κατήγετο από την νήσο Χίο. Εγεννήθη την 1^η Ιουλίου 1869 από ευλαβείς γονείς. Είχε έναν αδελφό, τον Νικόλαο, και μία αδελφή, την Καλλιόπη, η οποία μετωνομάσθη Καλλινίκη δια του Αγγελικού Σχήματος. Πολλά γράμματα δεν έμαθε. Όμως η κλίση του προς τον μοναχισμό τον έφερε κοντά στον περιβόητο και μεγάλης αρετής γέροντα Παχώμιον, ο οποίος υπήρξε και Γέροντας του Αγίου Νεκταρίου Αγίνης. Ο Άγιος Νεκτάριος έτρεφε μεγάλο σεβασμό και υπακοή στον Γέροντα του αυτόν, όπως φαίνεται από τις επιστολές του.

Ο πατήρ Άνθιμος εδήλωσε την υπακοή του στον Γέροντα Παχώμιο και απ' αυτόν εκάρη μοναχός. Ιερέυς έγινε το 1910. Το 1912 δωρίσθη εφημέριος στο Λεπροκομείο της Χίου, το οποίο λόγω της Τουρκικής κατοχής ήταν σε αθλία κατάσταση. Από την μεγάλη του αγάπη προς τους ασθενείς και ταλαιπωρημένους σωματικά και ψυχικά ανθρώπους, σύντομα το μετέβαλε σ' ένα μικρό επίγειο παράδεισο. Είχε ευσκίοφυλλα και καρποφόρα δένδρα, περικοκλάδες αναρριχώμενες, ευωδιαστά γιασεμιά και μενεξέδες. Η τοποθεσία του ήταν ειδυλλιακή. Ο χώρος αρκετά ευρύχωρος και άνετος. Το όλον συγκρότημα αποτελούσαν τριανταπέντε ομοιόμορφα σπιτάκια. Το κάθε σπιτάκι είχε ένα μεγάλο δωμάτιο, μια ευρύχωρη κουζίνα με βρύση, τζάκι για θέρμανση, και άλλους βοηθητικούς χώρους. Υπήρχε οίκημα Διευθύνσεως, φαρμακείο, μαγειρείο και, στον μέσον όλων αυτών, το μικρό ωραίο εκκλησάκι του Αγίου Λαζάρου, όπου εφυλάσσετο η θαυματουργός εικών της Παναγίας της Υπακοής.

Η ΠΑΛΑΙΟΤΑΤΗ αυτή εικών απεκαλύφθη στον πατέρα Άνθιμο μέσα στον Ιερό Ναό του Ιδρύματος, λίγο μετά την εγκατάστασή του ως εφημερίου στο Λωβοκομειόν, με τον εξής θαυμαστό τρόπο: Του εμφανίσθηκε σε όραμα η Υπεραγία Θεοτόκος και του είπε: «Λάβε την Εικόνα μου και επιμελήσου την, και δια μέσου αυτής να ιδής τι θα γίνη εδώ μίαν ημέραν». Έτσι και έγινε.

Αφού εκείνος την επιχρύσωσε και την εκόσμησε ευλαβώς, άρχισαν να γίνονται καθημερινώς πολυάριθμα θαύματα. Η φήμη του Αγίου είχε εξαπλωθή σ' όλη την Χίο και σαν μαγνήτης είλκυε τα πλήθη των πιστών.

Σ' αυτόν τον χώρο έφερε και εγκατέστησε τον νέο του προστατευόμενο ο σοσιότατος πατήρ Άνθιμος. Η Γερόντισσα Βρυαίνη, Ηγουμένη του Ιερού Παρθενώνος Παναγίας Βοηθείας, μας ανέφερε σχετικά μ' αυτή την εποχή.:

«Κάτι υπάρχει στο ιστορικό του πατρός Νικηφόρου, το οποίο μας είχε κάποτε διηγηθή ο άγιος Γέροντάς μας. το λεπροκομείο εζήτηι τριάντα χρυσά λοΐζα για να δεχθή τον νέον ασθενή, καθότι μόνον Χιώτες ασθενείς εστέγαζε.

Και ο Άγιος μας ευχαρίστως έδωσε το ποσό αυτό, το οποίο είχε συνάξει για το κτίσιμο της Μονής. Κι έτσι εκράτησαν τον ξένον ασθενή στο λεπροκομείο της Χίου».

ΜΟΝΑΧΟΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΘΙΜΟ

Σ' αυτόν τον χώρο άνοιξε το στάδιο των αρετών για τον Νικόλαο. Μέσα σε δύο χρόνια, ο γέροντάς του τον έκρινε ώριμον και έτοιμο για το άγιο και Αγγελικό Σχήμα και τον έκευρε μοναχό, με το όνομα Νικηφόρος.

Επί δεκαπέντε συνεχή έτη τον είχε κοντά του, κάτω από το άγρυπνο πατρικό βλέμμα του. Τον συμβούλευε, τον νουθετούσε, τον παρακνούσε, τον προωθούσε σε όλο και μεγαλύτερους πνευματικούς αγώνες με αγρυπνίες, νηστείες, προσευχές. Έβλεπε ο Άγιος ότι έχει να κάνει με «γη» καλή και καρποφόρο και έσπερνε πνευματικούς σπόρους, και ως αλείπτως αθλοθετούσε αγώνες επί αγώνων: πάλη κατά των παθών, των λογισμών και των δαιμόνων, με σκοπό την απόκτηση των υψηλών αρετών.

Η νέα ζωή του πατρός Νικηφόρου έφερε ένα μεγάλο αγαθό καρπό: Η νόσος και τα της νόσου ήλθαν σε δεύτερη θέση. Όχι βέβαια ότι ξεχάστηκε, γιατί κι αυτή από την πλευρά της δυστυχώς προχωρούσε και εξελίσσεται και ελλείπει καταλλήλων φαρμάκων, επέφερε πολλές και μεγάλες αλλοιώσεις. Όμως, τώρα, την πρώτη θέση στην ζωή του ευλαβούς Μοναχού κατέλαβε ο πόθος για την κατάκτηση της υψηλότερης πνευματικής κορυφής: του αγιασμού. Ζούσε για τον Θεό. Ανέπνεε και ποθούσε τον Χριστό, υπήρχε μόνο γ' Αυτόν. Κάθε μέρα γινόταν όλο και περισσότερο ένας θεοφόρος και χριστοφόρος άνθρωπος. Η υπακοή στον άγιο Πνευματικό του ήτο αδιάκριτη, γνησία και τελεία. Ακόμη και το νερό το έπινε με ευλογία, όπως μας έλεγε η Γερόντισσα Βρυαΐνη. Η διατροφή του ήταν αυστηρώς μοναχική, χωρίς κρέας, με αλάδωτο φαγητό την Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή και Μεγάλη Σαρακοστή, παρ' όλο που ζούσε μέσα στο νοσοκομείο και έπαιρνε πάρα πολλά φάρμακα.

Την ετοιμασία του λιπού φαγητού του Παππούλη είχε αναλάβει η καλή τους μαγείρισσα. Ήταν μια μικρασιάτισσα προσφυγοπούλα, η οποία είχε δαιμόνιο και την εθεράπευσε ο Άγιος Άνθιμος. Την εθεράπευσε δε ως εξής: την έφεραν οι δικοί της εκεί που λειτουργούσε ο Άγιος και την εξαπλώσαν στο δάπεδο του Ναού μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ενώ το πονηρό πνεύμα εφώναζε δ' αυτής: «Να βγούμε έξω!».. Ο κόσμος όλος βγήκε, εκτός από τον Άγιο Άνθιμο και τον πατέρα Νικηφόρο. Φώναζε πάλι αυτή: «Να βγή και ο Νικηφόρος, να βγη και ο Νικηφόρος!» Της λέει τότε ο Άγιος Άνθιμος: «Ασ' τον, τον Νικηφόρο, τον θέλω εγώ». Όταν άρχισε να την διαβάζει, λέει ο Άγιος στο δαιμόνιο: «Βγές από το στόμα». Έλεγε αυτό, «Όχι». «Βγες

από τα μάτια». «Όχι». «Έ, τότε θα βγης από τη μύτη;» το ρώτησε. «Όχι». «Έ, τότε, βγές από το μικρό της δακτυλάκ». Το δαιμόνιο βγήκε τελικά απ' εκεί, αλλά το δακτυλάκι της καρούλιασε και μαύρισε. Όταν αυτή θεραπεύθηκε, υποσχέθηκε να παραμείνη και να εργάζεται στο νοσοκομείο, μετά το κλείσιμο του οποίου έγινε μοναχή στην Ιερά Μονή της Παναγίας Βοηθείας. Αυτό το περιστατικό το διηγήθηκε ο ίδιος ο πατήρ Νικηφόρος στον μικρό του «υποτακτικό» Θεόδωρο Γιαννακή.

Ο μικρός Θεόδωρος (Θεοδωράκης, όπως τον έλεγε ο πατήρ Νικηφόρος) καταγόταν από την Χίο και εις ηλικία μόλις δέκα ετών προσεβλήθη από την νόσο του Χάνσεν και τον έφεραν οι δικοί του στο Λεπροκομείο. Εκεί τον είχε ο Παππούλης υπό την προστασία του. Τον συμβούλευε, τον νουθετούσε, τον πρόσεχε, τον παρηγορούσε πάντα με πατρική αγάπη, φροντίδα και στοργή. Και ο ίδιος αγαπούσε, σεβόταν και άκουγε τον Παππούλη του πολύ.

Συν τω χρόνω και μεγαλώνοντας λίγο ο Θεοδωράκης, έκαναν και εργασίες μαζί. Το νοσοκομείο δέχεται στον κάθε ασθενή ένα μικρό αγροτεμάχιο, κι αυτοί το χωράφι που τους έλαχε το φύτευαν οπωροφόρα δένδρα και καλλιεργούσαν κηπευτικά. Εκτός αυτών, οι ασθενείς είχαν και μία άλλη καλή συνήθεια: καλλιεργούσαν λουλούδια σε μικρά κουτάκια από κονσέρβες και τα πουλούσαν σε μια αγορά, σ' ένα είδος λαϊκής αγοράς. Έρχονταν οι κυρίες και οι νοικοκυρές της Χίου και τα αγόραζαν. Και ήταν πραγματικά εκπληκτικό και συγκινητικό το θέαμα, να βλέπη κάποιος προσωπάκια και χεράκια αλλοιωμένα και παραμορφωμένα απ' τη νόσο, να πωλούν ωραία ευωδιαστά πολύχρωμα και πολύμορφα λουλούδια και φυτά, γιασεμιά, μπιγκόνιες, φούλια, φτέρες και πολλά άλλα.

Και ο πατήρ Νικηφόρος έκανε το ίδιο. Και, επειδή τον τελευταίο καιρό δεν έβλεπε καλά, διότι η νόσος του είχε πειράξει και τα μάτια, έλεγε στον μικρό του Θεοδωράκη: «Θέλεις, Θεοδωράκη μου, να βάζω εγώ το κτήμα και τα υλικά κι εσύ την εργασία- σκάλισμα, πότισμα μάζεμα – κι ότι βγάζουμε να το μοιραζόμαστε;» Έτσι και γινόταν. Βέβαια, ο πατήρ Νικηφόρος, απ' το μεριδίό του σε φρούτα και λαχανικά, κρατούσε κάτι ελάχιστο για τον εαυτό του. Τα άλλα τα φόρτωναν σ' ένα γαϊδουράκι και τα πήγαιναν στον Γέροντά του τον πατέρα Άνθιμο, στο Μοναστήρι της Παναγίας Βοηθείας, που είχε κτίσει για να στεγάση εκεί πολλές μοναχές.

Ο ΑΓΙΟΣ Άνθιμος άρχισε να κτίζει την προρρηθείσα Ιερά Μονή της Παναγίας Βοηθείας το 1927, μετά από πολλές δυσκολίες και αντιξοότητες, και την τελείωσε το

1930. Εγκατέστησε εκεί τις μικρασιάτισσες μοναχές, που είχαν έλθει ως πρόσφυγες με τον διωγμό του 1922 και μέχρι τότε έμεναν διασκορπισμένες σε διάφορα σπίτια του νησιού, ως φιλοξενούμενες. Στο Μοναστήρι πήγαν επίσης να μονάσουν και πολλές ευλογημένες εντόπιες ψυχές, που ήθελαν να αφιερώσουν την ζωή τους στον Κύριο. Εκεί εγκατεστάθη και ο ίδιος, αφού προηγουμένως άφησε την θέση του ως εφημερίου στο Λεπροκομείο.

Όσα χρόνια ήταν στο νοσοκομείο ο Άγιος Άνθιμος, πριν να εγκατασταθή στο Μοναστήρι, επετέλεσε πολλά θαύματα με την βοήθεια της θαυματουργού εικόνας της Παναγίας της Υπακοής. Αυτά, με θεία φώτιση, τα κατέγραψε ο πατήρ Νικηφόρος, όπως αναφέρει ο Αγιορείτης Μοναχός Θεόκλητος Διονυσιάτης, στο βιβλίο του "Ο Άγιος Άνθιμος της Χίου:" «Θα ήταν έλλειψη, για την περίοδο του ερωτάτου βίου του θείου Πατέρα που ιστορούμεν, εάν δεν παραθέταμε ένα εκτενή κατάλογο θεραπευθέντων στο λεπτοκομείο, οφειλόμενον εις τον άγιον λεπτόν μοναχόν Νικηφόρον Τζανακάκη, που...(ο Θεός) τον εφώτισε να σημειώνη τα θαυμάσια της Θεομήτορος προς δόξαν Θεού...».

ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ των θαυμάτων αυτών ο πατήρ Νικηφόρος έστειλε με επιστολή του από την Αθήνα, στις 22 Ιουλίου 1961, στην Ηγουμένη της Ιεράς Μονής της Παναγίας Βοηθείας. Της γράφει, λοιπόν:

«Θέλω να σας πληροφορήσω μερικά από τα θαύματα του αγιωτάτου μας Πατρός, όσα ενθυμούμαι. Γνώριζε όμως, κυρά Γερόντισσα, ότι εγώ στο Λωβοκομείο της Χίου επήγα το 1912. Λοιπόν σ' αυτά τα δύο χρόνια δεν γνωρίζω πόσα ετέλεσε. Ετώρα σου γράφω εκείνα τα οποία είδαν οι οφθαλμοί μου.

Πρώτον, η μακαρίτισσα Ιουστίνα είχε δεκατέσσερα δαιμόνια, καθώς το εμαρτύρησαν τα άλλα δαιμόνια πως είχε. Τα δεκατρία έφυγαν, το δε ένα δαιμόνιο το είχε παραχωρήσει ο Θεός δια ταπείνωσίν της. Θα ενθυμήσθε καμιά φορά που έτρεχε στα χωράφια και στα βουνά. Προπαντός την ώρα της Λειτουργίας επροσπαθούσε το δαιμόνιον ή να την πνίξη ή να την γκρεμίση.

Κατόπιν η Στυλιανή Χατζηγεωργίου και η αδελφή της Σεβαστή είχαν δαιμόνιο και τις εθεράπευσε. Και μία ακόμη Τσικητριδαινα από τον Άγιο Ματθαίο, τα παιδιά της είναι στη ζωή. Και ένας Κυπραίος εργαζότανε στα ταμπάκια, το όνομά του δεν το θυμούμαι, ήταν δαιμονισμένος και εθεραπεύθη.

Επίσης ήλθε και ένας ιερέυς από την Κύπρον νεαρός και είχε δαιμόνιον υπερηφανείας και εθεραπεύθη. Μάλιστα το ρολόι που είχε της τσέπης το είχε αφήσει για ενθύμιον με χαραγμένο επάνω το όνομά του, Γεώργιος Ασπιώτης.

Κατόπιν έφεραν από τας Αθήνας ένα νέον, όνομα Ιωάννης Διασίντος, είχε τον άρχοντα των δαιμονίων, όπως εμαρτυρούσεν ο ίδιος, τον Βεελζεβούλ, και εθεραπεύθη. Μάλιστα έγινεν έπεπα Ιερέυς και ετελείωσε το βίον του εις την Μονήν του πάτερ Ματθαίου στην Κερατέα.

Δύο αδέρφια από τον Βροντάδο- ήταν διδάσκαλοι- Παντελής και Γεώργιος, δαιμονισμένοι και οι δύο, εθεραπεύθησαν.

Και άλλος Βρονταδούσης Ιωάννης, ήλθε από την Αγγλίαν δαιμονισμένος και εθεραπεύθη. Και μία κόρη εξαδέλφη του Αγγελική, που είχε ασπασθή τον μοναχικόν βίον, εθεραπεύθη και αυτή. Είχε φέρει και μια κόρη από τον Δαφνώνα, το όνομά της Μαρουκώ, έστενε ξόβεργα στον ποταμό και εβλαστήμησε και έλαβε χώρα ο Σατανάς και εμπήκε μέσα και εγαύγιζε το δαιμόνιον σαν το σκυλί το μπολτόκ από μέσα της, και εθεραπεύθη.

Κατόπιν έφεραν μίαν κόρη από το χωρίον Λεπτόποδα, το όνομά της Ελένη, το επίθετον Μοσχούρη, και εθεραπεύθη.

Από το ίδιο χωριό ήλθε και μία Καλλιόπη Ν. Φασόλα, αδελφή του πάτερ Αμβροσίου, Ηγουμένη της Μονής Μυρσινιδίου, η οποία είχε καρκίνο στο στήθος, και εθεραπεύθη.

Επίσης έφεραν από το χωρίον Βολισσό μία γυναίκα, το όνομά της Ελένη, τον σύζυγό της τον έλεγαν Ιωάννη. Είχαν ξοδέψει τριακόσιες λίρες στους ιατρούς και της έλεγαν πως έχει νευρική κατάσταση. Είχε δε δαιμόνιον της μαγείας και αυτή εθεραπεύθη.

Ένα παιδί από τον Ζικιά ήταν τελείως τυφλό, το όνομά του Παναγιώτης, και έγινε καλά. Την μητέρα του την έλεγαν Μαρία.

Μέσα στην χώρα, σε κάποιο πλουσιόσπιτο είχε πέσει μεγάλη οργή. Και τί οργή; Όλα τα πράγματα της κουζίνας, μπουκάλες, μπουκαλάκια, ποτήρια, βάζα, πιάτα, τα ευρίσκανε το πρωί πεταμένα και σωριασμένα μέσα στη μέση του σπιτιού. Τα έβαζαν στη θέση τους και πάλι τα βρίσκανε μέσ στη μέση. Αυτό εξακολουθούσε πολλές φορές. Κάποιος ευσεβής τους εφώτισε και τους είπε: «Πηγαίσετε να πάρετε το

Παπαδάκι του Λωβοκομείου, εκείνος είναι ο μόνος αρμόδιος που έχει παρρησία στον Θεό καθώς βλέπομεν τα άπειρα θαύματά του. Να τον φέρετε στο σπίτι και να δεηθή του Θεού να παύση αυτή η οργή! Και έτσι επήγε ο άγιος Γέροντάς μας εις αυτό το σπίτι και εδεήθη του Θεού και έπαψε η οργή. Αλλά το όνομα του σπιτονοικοκύρη τώρα δεν το θυμούμαι.

Κατόπιν ο κ. Ροδοκανάκης, βουλευτής και γερουσιαστής Χίου, ησθένησε και ήλθε εις θάνατον. Ο γαμπρός του ήταν ο ιατρός κ. Κουντουράς. Εκείνος μαζί με άλλους ιατρούς της χώρας δεν μπόρεσαν να βρουν την ασθένειάν του. Η κόρη του όμως, δηλ. του κ. Κουντουρά η σύζυγος, είχε μεγάλην πίστην και ευλάβειαν στον άγιον Γέροντά μας και παρακίνησε τον σύζυγόν της κ. Κουντουρά, να στείλη να πάρουνε τον άγιον Γέροντά μας να πάη στο σπίτι, και επήγε. Μόλις έφθασε εκεί ήκουσε κλαυθμούς και οδυρμούς οικογενείας, καθώς και άλλων πολλών. Και μόλις επλησίασε τώνε λέγει: «Παύσετε, μη κλαίετε, και ο κ. Ροδοκανάκης θα γίνη καλά και θα πάη αύριο στο γραφείον του». Και ίσως μερικοί απ' αυτούς να τον περιγέλασαν. Τον επλησίασε, και τον σταύρωσε, τον εφύσησε στο πρόσωπο και – ώ του θαύματος! – εκείνη τη στιγμή ανέλαβε και ήλθε στην πρώτη του υγείαν. Έκτοτε τον εθαύμαζε ο κ. Κουντουράς και τον πήρε σε μεγάλη ευλάβεια, και μάλιστα του εφάνηκε και χρήσιμος τον καιρόν που θέλησαν οι δήμιοι να τον φυλακώσουν για τις ιατρείες που έκανε, και ο Θεός και εκείνος τον αθώωσαν.

Είχανε φέρει μία κόρη από το Βίκι, ετών 18. Και απ' έξω από το Λωβοκομείον ετελείωσε, επεβίωσε. Την είχανε φέρει στον άγιο Γέροντά μας να την θεραπεύση, αλλά η δυστυχής δεν επρόλαβε. Επαρακάλεσαν δε τον άγιον Γέροντά μας να δεχθή να την ενταφιάσουν εις το νεκροταφείον μας. Εισηκούσθη η δέησις των και την ενταφίασαν μέσα στο νεκροταφείον μας. Στα τρία χρόνια πήγε στο νεκροταφείον ο άγιος Γέροντά μας και άνοιξε την πλάκα της κόρης, και είδε το σώμα της όλο διαλελυμένο, η δε δεξιά της χείρα ήταν τελείως άλυωτη, και είχε απλώσει χείρα όπως καμιά φορά δεκατούν κανένα άνθρωπο. Οι όνυχες της χείρας της είχανε μεγαλώσει. Αμέσως ειδοποίησε τους συγγενείς της να έλθουν δίχως άλλο στο Λωβοκομείον, και ήλθαν. Τώνε λέγει: «Τί έκανεν αυτή η κόρη και δεν έλυωσεν το δεξιό της χέρι;» Και του είπαν, ότι δεν ήξευραν άλλο τίποτα παρά μόνον τούτο: «Είχε φιλονεικήσει με τον Ιερέα του χωριού μας και μόλις εγύρισε την πλάτη του ο Ιερεύς για να φύγη, εγύρισε η κόρη και τον ετύφλωσε. Αυτό μόνον ηξεύρομεν». Ετότες επήγαμε ο άγιος Γέροντάς μας στο νεκροταφείον και εγονάτιζε εις το μνημείον της επί

τρεις ημέρας και εδέετο του Θεού να διαλύση την χείρα. Και – ώ του θαύματος! – την Τρίτη μέρα ευρέθη η χείρα εκείνη χώμα.

Μέχρι εδώ σας πληροφορώ εκείνα τα οποία γνωρίζω και είδαν οι οφθαλμοί μου. Και πάλι παραύστερα, αν ενθυμηθώ και άλλα, θα σας τα γράψω. Να ξέρης όμως, κερά Γερόντισσα, ότι είχε προορατικόν χάρισμα και προφητικόν χάρισμα και εγνώριζε τα μέλλοντα, το οποίον σε εμένα πολλάκις απεκάλυπτε. Δεν ήθελε να το φανερώση το χάρισμά του, για να φεύγη την δόξαν των ανθρώπων.

Με πνευματικὴν αγάπην

ο ελάχιστος Μοναχός

Νικηφόρος Τζανακάκης

Για την ιδιαίτερη αυτή πνευματική σχέση του Αγίου Ανθίμου με τον πατέρα Νικηφόρο, το βιβλίο «Ο Άγιος Άνθιμος της Χίου», σελ. 61, χαρακτηριστικά αναφέρει το εξής:

»... Κατά τας ιεροτελεστίας εξέλαμπε η καθαρότης της οσίας ψυχής του επί του ιερού προσώπου του και, ότε ελειτούργει, έβλεπε θείον φώς κατερχόμενον επί τα άγια δώρα, πράγμα το οποίον ενεπιστεύθη εις τον προρρηθέντα μοναχόν Νικηφόρον, όστις ουδέ εν βήμα εμάκρυνεν απ' αυτού καθ' όλους τους χρόνους της εν τω Λεπροκομείω εφημερίας του και δεν τον ελάνθανεν ελάχιστόν τι εκ της εργασίας του Γέροντος».

Ο ΙΔΙΟΣ ο πατήρ Νικηφόρος διηγήθηκε και το παρακάτω θαυμαστό και χαρπυμένο περιστατικό, όπως μας το μετέφερε ένα από τα πρόσωπα που ήταν πολύ κοντά του.

ΕΝΑΣ ποντικός ανέβανε κι έτρωγε από τα καντήλια και τις λαμπάδες τα φυτίλια. Ο Σωτήρης ο καντηλανάπτης, ένας από τους λεπρούς, στενοχωρημένος, το ανέφερε στον Γέροντα κι εκείνος του είπε: «Μη στενοχωρήσαι, Σωτήρη, η Παναγία θα τον πάση τον κλέφτη». Το πρωί, κατά την Θεία Λειτουργία της 24^{ης} Ιουνίου, ημέρα του γενεθλίου του Τιμίου Προδρόμου, όλο το πλήθος των εκκλησιαζομένων βλέπουν τον ποντικό να ανεβαίνει στην λαμπάδα του μανουαλίου. Όταν έφθασε στο φυτίλι, κρεμάστηκε με κάποια αόρατη δύναμη, κρατώντας το φυτίλι της λαμπάδας

στο στόμα. Ο καντηλανάπτης έτρεξε και με αναμμένο κερι προσπαθούσε να κάψει τον ποντικό. Εκείνος, όμως, ενώ καιγόταν και πονούσε, έμενε ασάλευτος, έως ότου βγήκε ο Γέροντας να θυμιάση τον ναό εις την Τιμωτέραν. Κοιπάζοντας προς το μανουάλι και χαμογελώντας, ειπε στο ζώο: «Φθάνει σε, έλα κάτω!». Και ευθύς ο αόρατος δεσμός λύθηκε και ο ποντικός επήδησε και εκάθισε στον δεξιό ώμο του Γέροντα. Εκείνος, αφού τον κράτησε, του ειπε: «Αν σου ξαναρέσει, έλα πάλι να τρώγης τα φυτίλια», και τον έρριξε έξω. Από τότε δεν ξαναφάνηκε ποντικός, όχι μόνο στον ναό, αλλά και σ' όλον τον χώρο του νοσοκομείου.

Στα σππάκια του νοσοκομείου έμεναν δύο – τρία άτομα μαζί. Ο πατήρ Νικηφόρος, όμως, έμενε μόνος του, ως μοναχός, και προσευχόταν την νύχτα ώρες ατέλειωτες και κάνοντας μετάνοιες αμέτρητες, πριν τα χέρια και τα πόδια του παραμορφωθούν από την νόσο.

Αυτά τα έβλεπε και μας τα μετέφερε ο τότε μικρός του «υποτακτικός» Θεοδωράκης και νύν ώριμος κύριος Θεόδωρος.

Ο ίδιος μας έλεγε επίσης, ότι ο πατήρ Νικηφόρος «δεν είχε ποτέ λογοφέρει με άνθρωπο ούτε χάλασε την καρδιά κάποιου». Κάθε βράδυ κτύπαγε την καμπάνα του Αγίου Λαζάρου, μαζεύονταν και άλλοι από τους ασθενείς και έλεγαν το Απόδειπνον με τους Χαιρετισμούς στην Παναγία μας. Το πρωί, με την βοήθεια μιας ασθενούς μοναχής, έκανε τον Όρθρο. Τις Κυριακές και τις εορτές ήταν ο κύριος ψάλλτης του Ναού. Ο μακαριστός Μητροπολίτης Χίου Παντελεήμων Φωστίνης, που τον άκουσε κάποια φορά, έλεγε, ότι «αυτός ο μοναχός ψάλλει σαν άγγελος».

Αυτός ο επίγειος άγγελος έφερε και ένα πρόσθετο φορτίο εξ απίας της ασθενείας του: είχε χάσει σιγά – σιγά το φως του και έτσι έψαλλε τα περισσότερα τροπάρια και απήγγελλε τους Αποστόλους από στήθους.

Η απώλεια των αισθητών οφθαλμών του πατρός Νικηφόρου δυσκόλεψε βέβαια την καθημερινή ζωή του. Αυτός, όμως, εβίωνε κάτι ασυγκρίτως ανώτερο και ωραιότερο: νοερές οράσεις και θεωρίες, τις οποίες απελάμβανε με τους πνευματικούς οφθαλμούς. Είναι οι οφθαλμοί «με τους οποίους βλέπουν και οι Άγγελοι, και με τους οποίους βλέπεται και ο Θεός», όπως ειχε πει και ο Μέγας Αντώνιος στον Δίδυμο:

ΟΤΑΝ κάποτε ο Μέγας Αντώνιος κατέβηκε στην Αλεξάνδρεια, συνάντησε τον περκήρημο προϊστάμενο της Θεολογικής Σχολής Διδυμου, ο οποίος, αν και από

παιδικής ηλικίας τυφλός, ήτο εκ των σοφωτέρων ανδρών της εποχής του, και είπε προς αυτόν:

«Ας μη σε τaráσση καθόλου, ώ Δίδυμε, ότι έχασες τους αισθητούς οφθαλμούς σου· διότι με τοιούτους οφθαλμούς ημπορούν να βλέπουν και μυΐαι και κώνωπες· χείρε δε, ότι έχεις οφθαλμούς, με τους οποίους βλέπουν και οι άγγελοι, και με τους οποίους βλέπεται ο Θεός και εννοείται το φως Του».

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΑ, ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Το 1957 έκλεισε το Λωβοκομείο της Χίου και τους εναπομείναντας ασθενείς, μαζί και τον πατέρα Νικηφόρο τους έστειλαν στον Αντιλεπρικό Σταθμό Αγίας Βαρβάρας Αθηνών.

Ο ΑΝΤΙΛΕΠΡΙΚΟΣ Σταθμός Αγίας Βαρβάρας βρίσκεται στο Αγάλεω, δυτικό προάστιο των Αθηνών, και καταλαμβάνει μια πολύ μεγάλη έκταση αρκετών στρεμμάτων. Τότε είχε πολλά πεύκα και κληματαριές και άλλα οπωροφόρα δένδρα. Υπήρχαν μέσα στον σταθμό τέσσερα μεγάλα κτίσματα, από τα οποία τα τρία είχαν γίνει επί κυβερνήσεως Θ. Παγκάλου για τις ανάγκες των στρατιωτών, που έκαναν εκεί ασκήσεις σκοποβολής. Ήσαν κτισμένα στην Βόρεια πλευρά του Νοσοκομείου Λοιμωδών Νόσων, το οποίο είχε ιδρυθή το 1900, όταν ακόμη η επιδημία της πανώλους, της χολέρας και προπάντων της ευλογιάς εμάστιζαν πολλούς ανθρώπους. Τα κτίρια αυτά τα διεμόρφωσαν σε θαλάμους για τις ανάγκες των χανσενικών ασθενών. Υπήρχαν και μικρά σπικάκια, όπου έμεναν ένα – δύο άτομα ή μικρές οικογένειες ασθενών.

ΜΕ ΕΙΣΦΟΡΕΣ από το υστέρημα των ασθενών κτίσθηκε ένας μεγάλος Ναός, εις τιμήν και μνήμην των Αγίων ενδόξων και ιαματικών Αναργύρων, για τις ανάγκες των τροφίμων του Σταθμού. Ο Ναός λειτουργεί μέχρι σήμερα και συρρέει σ' αυτόν πλήθος κόσμου. Και, να σκεφθή κάποιος, ότι παλαιότερα «δεν πατούσε άνθρωπος» εκεί.

Πήγαναν, βέβαια, μόνον κάποιες ευαίσθητες ψυχές με γενναίο και ανδρείο φρόνιμα, οι οποίες αφηφούσαν τα πάντα, προκειμένου να προσφέρουν λίγη χαρά και ανακούφιση σ' αυτούς τους πληγωμένους και πονεμένους αδελφούς μας.

Εκεί τότε ζούσε ο ασθενής Μοναχός πατήρ Σωφρόνιος Σαριδάκης (μετέπειτα π. Ευμένιος). Σε επιστολή προς αυτόν, που έφερε μαζί του ο π. Νικηφόρος, ο Άγιος Άνθιμος της Χίου συνιστούσε: «Πρόσεχε καλά τον θησαυρό που σου έστειλε η Παναγία, διότι έχεις να ωφεληθής πολύ στην ζωή σου από την ζωή του. Διότι είναι μιν δόκιμος μοναχός, αλλά είναι και τέλειος μοναχός. Και θα είσαι τέλειος, αν τον υπηρετήσεις μέχρι τέλους της ζωής σου».

Την εποχή εκείνη ο πατήρ Νικηφόρος ήταν περίπου εξήντα επτά ετών. Τα ευλογημένα μέλη και τα μάτια του είχαν τελείως αλλοιωθή και παραμορφωθή απ' τη νόσο. Εξ απίας αυτής της αναπηρίας, ο πατήρ Ευμένιος τον φρόντιζε και τον περιποιόταν με πολύ ζήλο και αγάπη.

Ο ΠΑΤΗΡ Ευμένιος, κατά κόσμον Κωνσταντίνος Σαριδάκης, εγεννήθη την 1^η Ιανουαρίου 1931 στο χωριό Αιθιά του Νομού Ηρακλείου Κρήτης. Ήταν το όγδοο και τελευταίο παιδί μιας πτωχής πολυμελούς οικογενείας. Το 1948, σε ηλικία μόλις δεκαεπτά ετών, άφησε τον κόσμο και τα του κόσμου για να εγκαταβίωση στην ιερά Μονή Αγίου Νικήτα στα νότια της Κρήτης. Το 1951 εκάρη μοναχός και έλαβε το όνομα Σωφρόνιος. Η ασθένεια του Χάνσεν τον επεσκέφθη όταν ήταν ακόμη στρατιώτης – τότε οι μοναχοί πήγαναν στρατιώτες – και αναγκάστηκε να εισαχθή για θεραπεία στον Αντλεπρικό Σταθμό Αγίας Βαρβάρας. Χάρης στην έγκαιρη διάγνωση και την επιτυχή φαρμακευτική αγωγή, θεραπεύθηκε τελείως, χωρίς να του αφήσει η νόσος το παραμικρό σημάδι. Απεφάσισε, όμως, να μείνη και έμεινε για όλο το υπόλοιπο της ζωής του μέσα στον Αντλεπρικό Σταθμό, κοντά στους συνασθενείς του, τους οποίους φρόντιζε με κάθε τρόπο και πολλή αγάπη. Το 1975 χειροτονήθηκε εις πρεσβύτερον απ' τον Αρχιεπίσκοπο Κρήτης Τιμόθεο, ο οποίος τον μετονόμασε Ευμένιον. Ως Ιερέυς, πλέον, από το εκκλησάκι των Αγίων Αναργύρων, αλλά και από το κελλάκι του, ανέπαυε και παρηγορούσε πάρα πολλές ψυχές, απ' την Αθήνα, απ' όλη την Ελλάδα, ακόμη και από το εξωτερικό. Κατά την Θεία Λειτουργία ήταν ιεροπρεπής, ακούραστος, ακριβής, υποδειγματικός. Ως πνευματικός ήταν διακριτικός, διορατικός και πατρικός. Στο πετραχήλι του προσέτρεχαν άνθρωποι πολλοί: λαϊκοί, Μοναχοί, Ιερείς, ακόμη και Αρχιερείς. Στην πνευματική του ζωή ήταν άνθρωπος της εσωτερικής καρδιακής και αδιαλείπτου προσευχής και της υπακοής, αφανής,

νηστευτής, πραγματικός και μεγάλος αγωνιστής. Ως προς τις διαπροσωπικές σχέσεις, επίσης ήταν άνετος, αρχοντικός, γελαστός, αφιλοκατήγορος, φιλόστοργος και πολύ ελεήμων. Στις 23 Μαΐου του έτους 1999, ημέρα Κυριακή, απεδέμησε προς Κύριον. Άφησε φήμη μεγάλου και αγίου ανδρός. Ο βίος του υπήρξε αρετή και η αρετή βίος. Και πράγματι, σ' αυτόν έχει πλήρη εφαρμογή ο λόγος του Αγίου Ισιδώρου του Πηλουσιώτου: «αρετής εκτήσατο φύσιν, ης ούκ άπτεται θάνατος».

Ο πατήρ Ευμένιος, λοιπόν, όπως προείπαμε, υπηρετούσε σ' όλες τους τις ανάγκες τον πατέρα Νικηφόρο. Του μαγείρευε το λιπό του φαγητό, τον τάιζε, τον έπλενε, του καθάριζε τα αυτιά του και τον έντυνε. Κάποια μέρα, που του φορούσε τα παπούτσια του, τον πόνεσε λίγο, γιατί τα πόδια του ήταν πολύ ευαίσθητα λόγω του ακρωτηριασμού απ' τη νόσο. Του λέει ο Παππούλης: «Με πόνεσες, παιδί μου». Τότε ο πατήρ Ευμένιος έπεσε στο στήθος του και του έλεγε: «Συγχώρεσέ με, Παππούλη μου Παππουλάκο μου». Ο σεβασμός, η αγάπη και η ευλάβεια του πατρός Ευμενίου στο πρόσωπο του Παππούλη μας υπήρξε παροιμώδης και υποδειγματική.

Ο ίδιος ο πατήρ Νικηφόρος δεν είχε καθόλου απατήσεις, παρ' όλη την φυσική του αδυναμία. Έδειξε στοιχεία προσωπικότητας και χαρακτήρος εντελώς αντίθετα από εκείνα που παρατηρούνται σε ασθενείς αυτής της κατηγορίας. Αυτός εξεδήλωνε μόνον άκρα πραότητα, ταπείνωση, υποταγή και αποφυγή κάθε απατήσεως. Αφοσιώθηκε στην αδιάλειπτη προσευχή, υπομένοντας μετά χαράς την δυσχερεστάτη κατάστασή του. Ως ανταμοιβή της υπομονής του, ο Κύριος του έδωσε πλήθος χαρισμάτων, ένα εκ των οποίων ήταν το χάρισμα της παρηγορίας των θλιβομένων.

Πλήθος κόσμου συνέρρεε εκεί άνθρωποι εντελώς ξένοι και άγνωστοί του, που υπέφεραν από λύπες, πόνο, κατάθλιψη ή αποθάρρυνση, άρχισαν να τον επισκέπτονται για να βρουν κοντά του ανάπαυση. Αλλά και άνθρωποι επώνυμοι προσέτρεχαν σ' αυτόν για να πάρουν την ευχή του και να τον συμβουλευθούν. Μεταξύ αυτών ήσαν και ο αείμνηστος Μητροπολίτης Λήμνου και μετέπειτα Τρίκκης και Σταγών Διονύσιος, ο Λευκάδος και Ιθάκης Νικηφόρος, ο Αχελώου Ευθύμιος, οι αείμνηστοι Μητροπολίται Θεσσαλονίκης Λεωνίδα και Χαλκίδος Νικόλαος, ο μακαριστός Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Διονυσίου Αγίου Όρους Αρχιμανδρίτης Γαβριήλ, ο πατήρ Ηλίας Μαστρογιαννόπουλος και πολλοί άλλοι.

Οι ασθενείς του Ιδρύματος, ιδιαίτερα εύρισκαν κοντά στον Παππούλη προστασία, πατρική αγάπη και στοργή. Έπαιρναν ασιοδοξία, που τόσο τους έλειπε εκεί μέσα. Το μικρό φτωχικό του κελλάκι γινόταν καθημερινά τόπος προσκυνήματος, πραγματική πνευματική κολυμβήθρα του Σιλβάμ. Έγραφε κάποιος απ' τους επισκέπτες του: «Οι συνασθενείς του εύρισκαν πάντοτε κοντά του το φως το λαρόν και οι υγείς που τον επισκέπτονταν έπαιρναν υγεία ψυχής από την ρωμαλεότητα του ψυχικού του κόσμου».

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η κυρία εργασία του πατρός Νικηφόρου ήταν η νήψις, η ησυχία και η αδιάλειπτος νοερά προσευχή, της οποίας ήτο γνώστης και κάτοχος. Την παρέλαβε δε και την εδίδαχθη από τον πνευματικό του πατέρα Άγιο Άνθιμο, ο οποίος, με την σειρά του, την είχε διδαχθή από τον δικό του Πνευματικό, τον πατέρα Παχώμιο, ο οποίος ήτο, όπως προείπαμε, πνευματικός πατήρ του Αγίου Νεκταρίου Αγίνης. Ο πατήρ Νικηφόρος την μετέδωσε και την εδίδαξε και αυτός στο πνευματικό του τέκνο, τον πατέρα Ευμένιο, ο οποίος περιμενε πολλά χρόνια κάποιον για να του δίδαξη την ευχή.

Ο Μόρφου Νεόφυτος, πνευματικό τέκνο του πατρός Ευμενίου, έλεγε συχνά: «Ο πατήρ Ευμένιος έγινε μοναχός στην Ιερά Μονή Αγίου Νικήτα στην Κρήτη. Όμως, στο Μοναστήρι δεν έμεινε πολλά χρόνια, ώστε να ζήσει και να βιώσει την μοναχική ζωή σε βάθος, διότι πήγε στρατιώτης, όπου αρρώστησε, και μετά πήγε στον Αντλεπρικό Σταθμό των Αθηνών. Εκεί ζούσε και αγωνιζόταν κατά μόνας. Αυτό του έφερνε λογισμούς μήπως δεν πορεύεται σωστά, και γι' αυτό παρακαλούσε μέρα – νύχτα τον Κύριό μας και την Κυρία Θεοτόκο, να του φανερώσουν κάποιον άνθρωπο χαριτωμένο και φωτισμένο, που θα του δίδασκε τα της προσευχής. Τότε ακριβώς ήλθε από την Χίο ο πατήρ Νικηφόρος, κομίζοντας επιστολή του Αγίου Ανθίμου, που του έγραφε: «Να τον προσέχης αυτόν τον θησαυρό, αυτόν τον πολύτιμο μαργαρίτη...» Και πράγματι, ο πατήρ Νικηφόρος ήταν ένας σπάνιος πολύτιμος μαργαρίτης, βαθύς γνώστης και άξιος διδάσκαλος της νοεράς προσευχής. Έκτοτε ο πατήρ Ευμένιος είχε τον Παππούλη πνευματικό του πατέρα και οδηγό, μέχρι την κοίμησή του».

Ο Αγιορείτης Μοναχός πατήρ Γερβάσιος, της Ιεράς μονής Σίμωνος Πέτρας έλεγε: «Γύρω στο 1960 πήγαμε μια παρέα παιδιά, συμφορηταί τότε, στο Νοσοκομείο Λοιμωδών Αγίας Βαρβάρας στο Αγάλεω. Την εποχή εκείνη δεν πήγαιναν στον Αντλεπρικό Σταθμό επισκέπται, παρά μόνο ελάχιστοι. Εκεί βρήκαμε ένα σεβάσμιο και

γλυκύτατο Γέροντα, τον πατέρα Νικηφόρο, πάρα πολύ χαρπωμένο, θεοφόρο και ενάρετο άνθρωπο. Αφού πήραμε την ευχή του και καθίσαμε, μας είπε: «Παιδιά μου, προσεύχεσθε; Και πώς προσεύχεσθε; Εμείς του είπαμε, ότι προσευχόμαστε με κάποιες αυτοσχέδιες προσευχές, που μάθαμε και λέγαμε στην οργάνωση που πηγαίναμε. Τότε αυτός μας είπε: «Όχι έτσι, αλλά με την ευχή του Ιησού να προσεύχεσθε, με το Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με. Έτσι να προσεύχεσθε. Έτσι είναι καλά. Και μας δίδαξε λίγο – λίγο και σιγά – σιγά την ευχή».

«Πηγαίναμε», έλεγε ο μακαριστός πλέον πατήρ Γερβάσιος (εκοιμήθη τον Νοέμβριο του 2000), «στους λεπρούς για να τους παρηγορήσωμε κι αυτοί μας έμαθαν να προσευχόμαστε».

Ο κύριος Αριστείδης Στεφανάκης, ασθενής κι αυτός από ηλικίας δεκατριών ετών, έλεγε: «Πήγαμα στο κελλάκι του Παππούλη και, όσην ώρα καθόμουνα εκεί, έβλεπα ότι έκανε προσευχή. Και κούναγε τα δακτυλάκια του, όπως κάνουμε την ευχή με το κομποσχοίν».

Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΟΥ

Στις 4 Ιανουαρίου 1964, σε ηλικία 74 ετών, ο οσιώτατος Πατήρ ημών Νικηφόρος παρέδωσε το πνεύμα του εις χείρας Κυρίου. Εκηδεύθη την επομένη ημέρα, παραμονή των Θεοφανίων, από τον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων του νοσοκομείου. Την κηδεία παρακολούθησαν πολλοί απ' τους ασθενείς, τους φίλους του και τους επισκέπτες του. Ενταφιάσθηκε στο παρακείμενο μικρό νεκροταφείο των ασθενών. Η κηδεία του υπήρξε μία μυσταγωγία, που εθύμιζε αντίστοιχα φαινόμενα της αρχαίας Εκκλησίας.

Μετά την εκταφή, τα άγια λείψανά του ευωδίασαν. Σύμφωνα δε με την επιθυμία του, περιήλθαν στην κατοχή και φύλαξη του πατρός Ευμενίου, πνευματικού τέκνου του Παππούλη. Αυτός τα φύλαγε με πολλή ευλάβεια σ' ένα κιβώτιο μέσα στο δωμάτιό του.

Έλεγε ο μακαριστός πατήρ Ευμένιος: «Εδώ τον έχω τον Παππούλη μου, εδώ τον έχω». Κι έβγαζε το κιβωτιάκι με τα άγια λείψανά του, τα οποία ευωδίαζαν

αρρήτως, και τα θυμιάζε πολύ συχνά. Έδειχνε με τον τρόπο του αυτόν την μεγάλη ευλάβεια, τον βαθύ σεβασμό και την απέραντη αγάπη, που έτρεφε προς τον πνευματικό του Πατέρα.

Το βιβλίο «Ο Άγιος Άνθιμος της Χίου», αναφερόμενο στην αγιότητα του πατρός Νικηφόρου, γράφει (σελ. 55 κ.ε.):

»-Αλλά πριν παραθέσωμε τον κατάλογο των ιαθέντων, θεωρούμεν απαραίτητον να παρουσιάσωμε τον καταλογογράφον [δηλαδή, τον π. Νικηφόρο], για να υπογραμμισθή η αξιοπιστία του.

Όταν ο μακάριος αυτός λεπρός εκοιμήθη εν Κυρίω το 1964, για να μεταβή στους κόλπους του Αβραάμ, ως άλλος Λάζαρος, θρησκευτικά περιοδικά έγραψαν εγκωμιαστικές νεκρολογίες, μία των οποίων είναι η εξής:

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΩΝ ΛΕΠΡΩΝ

Μέσα εις τον Αντιλεπρικών Σταθμόν Αγίας Βαρβάρας Αθηνών, εξούσεν η αγιότης. Και την πρώτην εβδομάδα του νέου έτους ανεχώρησε δια την νέαν ζωήν, την αιωνιότητα.

Μέσα εις το πτωχικότερον κελλί πέρασε χρόνια και χρόνια ο πατήρ Νικηφόρος Τζανακάκης, άγνωστος κατά κόσμον, πασίγνωστος όμως εις τους Αγγέλους και τους Αγίους.

Ένας πάμπωχος μοναχός, λεπρός και τυφλός και σχεδόν παράλυτος. Και όμως, τα σβησμένα του μάτια αστραποβολούσαν την οσιότητα και από τα τρεμάμενα χείλη του δεν έσβηνε το ουράνιον μεδίαμα μέχρι την τελευταία του αναπνοή...

Ο μοναχός Νικηφόρος, πνευματικόν θρέμμα του ευλαβούς Γέροντος της Χίου Ανθίμου Βαγιάνου, υπήρξε μία λαμπρά σελίς δια την Εκκλησίαν του Χριστού, παρ' όλην την απίστευτον αφάνειάν του...»

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ κ.κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Κατά τη δεκαετία 1955-1965 διετέλεσα Γενικός Γραμματεύς της «Παγκοσμίου Αδελφότητος Ορθοδόξων Νεολαίων SYNDESMOS». Το έτος που ήμουν διάκονος (1962-1963) επισκέφθηκα το Νοσοκομείο Λοιμωδών Νόσων, στην Αγία Βαρβάρα, όπου διακόνησα στη Θεία Λειτουργία.

Μετά τη θεία Λειτουργία, με ωδήγησαν σε ένα μικρό δωμάτιο, όπου έμενε ο μοναχός Νικηφόρος, που ήταν λεπρός, τυφλός και κατάκοπος. Δεν τον γνώριζα ούτε με γνώριζε. Ήταν η πρώτη και μοναδική φορά που συναντηθήκαμε.

Εύκολα ανοίξαμε μια πνευματική συζήτηση. Μου έκανε εντύπωση ότι ο λεπρός και τυφλός Μοναχός συμμετείχε με πολύ ενδιαφέρον και ζωηρότητα στη συζήτηση και ότι εκείνος ήταν που μιλούσε πιο πολύ. Θυμάμαι πως δεν τον κούραζε καθόλου η πνευματική συζήτηση.

Κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, ιδιαίτερη έκπληξη μου προκάλεσε η εξής λεπτομέρεια (και γι αυτό άλλωστε τη θυμάμαι, ύστερα από τόσα χρόνια): Λόγω της ιδιότητός μου, ως Γενικού Γραμματέως της Αδελφότητος SYNDESMOS, όπως προανέφερα, επικοινωνούσα με τον Οικουμενικό Πατριάρχη κυρό Αθηναγόρα, καθώς και με άλλους Πατριάρχες, Αρχιερείς και αξιωματούχους της Ορθοδοξίας. Το θέμα αυτό δεν το συζητήσαμε με τον Νικηφόρο, ίσως όμως εκείνος να είχε πληροφορηθεί την ιδιότητά μου αυτή. Αυτό δεν το γνωρίζω.

Σε μια στιγμή και εντελώς αυθόρμητα, ο λεπρός Μοναχός διετύπωσε την εξής σκέψη:

-Μερικοί κληρικοί φαντάζονται πως θα γίνουν πατριάρχες!

Τα λόγια αυτά του Μοναχού με έκαναν να απορήσω. Και τούτο γιατί ήταν σαν να διάβαζε μια έμμονη σκέψη μου που δεν θυμάμαι με ποια αφορμή γλιστρούσε σαν σκουλήκι μέσα μου εκείνο τον καιρό...

Το περιστατικό αυτό με έκανε να πιστεύσω πως ο λεπρός Νικηφόρος, μέσα στο σκοτάδι της μακράς και οδυνηρής δοκιμασίας του, είχε δεχθή από το Πανάγιο Πνεύμα το χάρισμα της διορατικότητας.

Ζητώ και τώρα τις προσευχές και τις πρεσβείες του!

17 Σεπτεμβρίου 2002

ΠΑΤΗΡ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΟΣ

(μαρτυρία Αρχιμανδρίτου Νικοδήμου Γιαννακοπούλου)

Εγνώρισα τον π. Νικηφόρο το έτος 1961 στο Νοσοκομείο Λοιμωδών Νόσων, το τότε Λεπροκομείο. Πηγαίναμε, μια συντροφιά νέων τότε, με τον τότε διάκονο και μετέπειτα Μητροπολίτη Χαλκίδος Νικόλαο Σελέντη. Αυτός μας παρακινούσε να δώσουμε λίγη χαρά στους κοινωνικά απομονωμένους ασθενείς αδελφούς μας, να τους αγκαλιάσουμε, να φάμε μαζί τους από το ίδιο πιάτο τους, να κοινωνήσουμε μετά από αυτούς.

Ένας από αυτούς ήταν και ο π. Νικηφόρος. Έφερε πασκανή τα σημάδια της νόσου. Τυφλός, ακρωτηριασμένος, καταβεβλημένος σωματικά. Αμέσως όμως δέκρνες, μέσα από το ασθενικό εκείνο σώμα να βγαίνει μια δύναμη πνευματική, ένας ένθεος ζήλος, μια απέραντη αγάπη και μια ειρήνη, που σε διαπότιζε ολόκληρον.

Εκείνο, που ιδιαίτερος θυμάμαι ακόμα, ήταν η πάλη του με τους δαίμονες. Δεχόταν πολλές επιθέσεις και ωρισμένες φορές οι συμπλοκές έφθαναν και σε σωματική πάλη. Και όταν «τη δύναμη του σταυρού» τους υπέτασσε, εν τω ονόματι του Ιησού τους εμάστιζε και τους εξανάγκαζε να ομολογούν τις δαιμονικές τους δραστηριότητες. Έλεγε σ' αυτούς: «Πές μου, κασιδίη, που ήσουν απόψε;» Και, όταν το δαιμόνιο ωμολογούσε τις ήττες του, ο πατήρ Νικηφόρος χαιρόταν και δόξαζε τον Θεό. Και, όταν κάποιος Χριστιανός έπεφτε στις παγίδες του, λυπόταν και προσευχόταν.

Το μικρό νοσοκομειακό δωμάτιό του ήταν για μας τόπος πνευματικής βοήθειας και αγαλλιάσεως. Είχαμε εμπρός μας έναν αγωνιστή του «καλού αγώνος» και παίρναμε δύναμη. Η παρρησία του στον θρόνο του Θεού, με τις πυρφόρες προσευχές του, μας χάριζε τη δρόσο του Πνεύματος, μας συμπαρέσυρε σε πνευματική ανάταση, σε θείο ζήλο, έστω και αν για τον γράφοντα ο ζήλος μαρινόταν εύκολα.

Με πολλή απλότητα, χωρίς πολλές διδασκαλίες, ήταν πνευματικός οδηγός, γιατί ήταν ο ίδιος με τη ζωή του μια πηγαία διδασκαλία. Έδειχνε σε όλους, πολλές φορές και με τη σιωπή του, τον λαλούντα μέσα του Θεόν – «ου γαρ υμείς εστε οι λαλούντες, αλλά το Πνεύμα του Πατρός υμών το λαλούν εν υμίν» (Ματθ. 10:20).

Ας έχουμε την ευχή του, και ας πρεσβεύη για να εύρωμεν έλεος εν ημέρα κρίσεως.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Για τον πατέρα Νικηφόρο, έγραψε κάποιος: «Πνεύμα Κυρίου επεφέρετο πάνω στη μορφή αυτή...».

Και άλλος: «Τα σβησμένα μάτια του αστραποβολούσαν την οσιότητα και από τα τρεμάμενα χείλη του δεν έσβηνε το ουράνιο μεδίαμα μέχρι την τελευταία του αναπνοή. Ήταν ένα χαμόγελο του Ουρανού μέσα εις την λέπραν της εποχής μας».

Ο Λευκάδος και Ιθάκης Νικηφόρος έλεγε: «Όταν πήγα να στο κελλάκι του, γύρω στις αρχές της δεκαετίας του '60, τον έβλεπα ότι γελούσε με όλη την ψυχή, λές κι έβλεπε τον Χριστό μπροστά του, από πάνω του. Ήταν ένας άνθρωπος πολύ πνευματικός».

Ο Γέροντας Μάξιμος, του Ιερού Κελλίου Εισοδίων της Θεοτόκου στην Κερασιά του Αγίου Όρους, έλεγε: «Απ' ό,τι θυμάμαι, ο πατήρ Νικηφόρος ήταν άνθρωπος μεγάλης υπομονής και καρτερίας, πρότυπο πνευματικής ζωής για μας, άγιος κρυφός».

Η κυρία Κωνσταντίνα Λαμπρινού μας είπε ότι, το 1957 ήρθε στο Λοιμωδών ο πατήρ Νικηφόρος και τον έβαλαν κοντά στον πατέρα Ευμένιο, που τότε λεγόταν πατήρ Σωφρόνιος. Ο πατήρ Ευμένιος έκανε υπακοή τον πατέρα Νικηφόρο, τον είχε πνευματικό του πατέρα. Ο πατήρ Ευμένιος έτρωγε τότε κρέας, του το επέβαλλαν επειδή ήταν άρρωστος. Μετά, όταν ήρθε ο πατήρ Νικηφόρος, ο οποίος δεν έτρωγε κρέας, σταμάτησε και ο πατήρ Ευμένιος να τρώη. Ο καθένας διάβαζε τις Ακολουθίες χωριστά. Ο πατήρ Νικηφόρος τις ήξερε απ' έξω. Δεν έκανε κομποσκοίνια διότι δεν μπορούσε. Ο πατήρ Νικηφόρος πέθανε το 1964, προπαραμονή των Θεοφανείων».

Ο Θεόδωρος Γιαννακής, ο «Θεοδωράκης», που αναφέραμε παραπάνω, έλεγε: «Εγώ έφυγα από τη Χίο το 1950, την 1^η Ιουνίου, και ήρθα εδώ (και εννοεί στον Σταθμό Αγίας Βαρβάρας του Αιγάλεω). Ο Γέροντας ήρθε το 1957. Έφεραν και τους υπολοίπους ασθενείς, αλλά εμένα ο πατήρ Νικηφόρος ήταν η αγάπη μου, η συμπάθειά μου, η παρηγοριά μου. Πήγαμα στο δωμάτιό του μέσα και καθόμουνα. Οι ευχές και οι συμβουλές, που μου έδινε, ήταν πολύτιμος θησαυρός για όλη την υπόλοιπη ζωή μου. ήταν αξιαγάπητος».

Ο μακαριστός Χαράλαμπος Μανιδάκης, ένας από τους ασθενείς του Ιδρύματος και άνθρωπος μεγάλης αρετής έλεγε: «Πήγαμα συχνά στο κελλάκι του Παππούλη, γιατί αναπαυόμουνα πολύ να είμαι κοντά του. Ενώ αυτός ήταν αόμματος, σχεδόν παράλυτος, με πληγές, με πόνους, ο ίδιος ποτέ δεν παραπονέθηκε, ποτέ δεν γόγγυσε, αλλά εμάς μας παρηγορούσε, μας ανάπαυε. Ήταν γλυκύτατος, μειλίχιος, χαμογελαστός».

Ο κ. Γιάννης Σπυρόπουλος, που ζη στην Καλλιθέα, μας είπε: «Τον αείμνηστο μοναχό, π. Νικηφόρο Τζανακάκη, γνώρισα εδώ και πενήντα χρόνια, όταν επισκέφθηκα το μικρό λεπροκομείο Άγιος Λάζαρος της Χίου. Η μορφή του αποτυπώθηκε ανεξίτηλα στη μνήμη μου. Μέτριο ανάστημα, αδύνατος λόγω της ασκητικής βιοτής του, πρόσωπο ξερακιανό, ολιγογένειο πλέον εξ αιτίας της ασθενείας του, σκαμμένο, με πεταμένα τα μήλα προς τα έξω, αλλά πρόσωπο ιαρό, χαμογελαστό. Τα μάτια του ήταν μονίμως ερεθισμένα και δακρυσιμένα, η όρασίς του ελαχίστη. Η ασθένεια του είχε προκαλέσει αγκυλώσεις στα χέρια και παράλυση στα κάτω άκρα. Παρ' όλα αυτά, όμως, ήταν άνθρωπος χαρούμενος, ευχάριστος στις συντροφίες του, με ανεπτυγμένη την αίσθηση του χιούμορ. Μιλούσε δε με μια λεπτή χαρακτηριστική φωνή. Της Παναγίας ανήμερα, εκκλησιάσθηκα στον Άγιο Λάζαρο, το μικρό παρεκκλήσι του Ιδρύματος. Δεξιός ψάλτης ο παπα – Γιώργης, ασθενής ιερέας, και αριστερός ο π. Νικηφόρος. Τόσο η ελαχίστη όρασή του όσο και οι παραμορφωτικές αγκυλώσεις στα δάκτυλά του, δεν τον βοηθούσαν να ξεφυλλίζει τα βιβλία στο αναλόγιο και να διαβάζη τα τροπάρια από μέσα. Αυτό όμως δεν του στεκόταν εμπόδιο στα καθήκοντα του ιεροψάλτου, διότι τα περισσότερα "γράμματα" τα ήξερε απ' έξω. Καλλίφωνος βέβαια δεν ήταν, όσο και αν ο Μητροπολίτης Χίου, ο πολύς Παντελεήμων Φωστίνης, τον ήθελε καλλίφωνο στο βιβλίο του «Η Μυροβόλος Χίος». Έψελνε όμως με πάθος, και με την καρδιά του υμνούσε την Κυρία Θεοτόκο. Κάπου – κάπου έβγαζε και καμιά φωνή, όταν μερικοί μιλούσαν δυνατά και

περιφέρονταν άσκοπα μέσα στο μικρό παρεκκλήσι, την ώρα της Θείας Λειτουργίας. Στο μεσημεριανό εόρτιο τραπέζι, ομοτράπεζος ήταν και ο π. Νικηφόρος. Χαρούμενος, με πρόσωπο ήλαρό, καμάρωνε τους συνδαπυμόνες γύρω του και, όπως ήταν χωρατατζής, έλεγε αθώα αστεία προς μεγάλη τέρψη της ομηγύρεως... Στην Αθήνα, στο Νοσοκομείο της Αγίας Βαρβάρας, τον επισκέφθηκα πολύ λίγες φορές, όπως όταν κάποτε συνώδευσα, για να τον επισκεφθή, τον τότε Αρχιμανδρίτη π. Νικηφόρο Δεδούση (σημερινό Μητροπολίτη Λευκάδος)».

Ο κ. Κωνσταντίνος Κατζούρας, από την Πάτρα, διηγείται: «Εγώ πήγαινα πολύ συχνά στο Λεπροκομείο Αθηνών και έβλεπα τον πατέρα Νικηφόρο, γιατί αναπαυόμουν κοντά του. Αυτός ο Παππούλης πρέπει να είχε προορατικό χάρισμα. Όταν εγώ χτυπούσα την πόρτα του κελλιού του και πριν ακόμα πω, ποιος είμαι, αυτός μου έλεγε: «Καλώς τον Κωνσταντίνο! Και, να σκεφτή κάποιος, ότι ο Παππούλης δεν έβλεπε πλέον καθόλου με τα φυσικά του μάτια. Μου έλεγε ακόμη ότι, κάποια εποχή, που είχε αρρωστήσει βαριά ο υποτακτικός του πατήρ Σωφρόνιος, αυτός έκανε θερμότατη προσευχή μέρα- νύχτα, μέρα –νύχτα. Οι δαίμονες, όμως, έτσι νευρίαζαν και του έκαναν σφοδρή επίθεση. Και τότε εκείνος έφτανε ακόμη και σε σωματική πάλη μαζί τους και τους απωθούσε με τα πληγωμένα χεράκια του».

Ο κ. Δημήτριος Ασημακόπουλος ενθυμείται, από τις επισκέψεις του στον πατέρα Νικηφόρο: «Έβλεπες έναν άγιο, που το πρόσωπό του έλαμπε και σκορπούσε χαρά, γαλήνη και ηρεμία και έπαιρνες δύναμη από ένα φαινομενικά ασθενή άνθρωπο».

Η κυρία Μαρία Μιχελάκη αναφέρει: «Ο άντρας μου, κάθε φορά που θα πήγαινε στο χωριό να σπείρη τα κτήματά μας, πήγαινε πρώτα – πρώτα κι έπαιρνε την ευχή και την ευλογία του πατρός Νικηφόρου. Η παραγωγή μας ήταν πάντα τόσο πλούσια, που έκανε μεγάλη εντύπωση στους συνορίτες μας και μας ρωτούσαν, “Καλά, τί κάνετε εσείς παραπάνω από μας κι έχετε τόσο καλή παραγωγή;” Τότε ο άντρας μου, ο Στυλιανός, με κοίταγε με νόημα και έλεγε: “Έίδες, τί κάνει η ευχή του Παππούλη μας; τί μεγάλη δύναμη έχει η ευλογία του;” Επίσης, ο πατήρ Νικηφόρος μας έλεγε: “Παιδιά μου, προσευχή να κάνετε, για να μη σας πειράζει ο σατανάς, γιατί αυτός όλον τον κόσμο τον πειράζει”».

Η κυρία Φωτεινή Γιαννάκη, ασθενής στο Λεπροκομείο, έλεγε ότι ο Πατήρ Ευμένιος πήγαινε και έβλεπε τον Πατέρα Νικηφόρο, που ήταν Μοναχός. Είχαν πάθει

τα μάτια του και δεν έβλεπε καλά. Τα ποδαράκια του ήταν μαζεμένα, τα χεράκια του το ίδιο. Ο Πατήρ Ευμένιος τον φρόντιζε, τον σκέπαζε, του έδινε φαγητό και νερό.

Μια μέρα, που πήγε ο Πατήρ Ευμένιος στο κελλάκι του Πατρός Νικηφόρου, τον βρήκε να προσεύχεται και είδε το πρόσωπό του πλημμυρισμένο με φως. Στην προσευχή του τον άκουσε να κατηγορή πολύ τον εαυτό του. Και του είπε: «Παιδί μου, στην προσευχή σου να κατηγορής τον εαυτό σου».

Ο κύριος Ησαΐας Γαβρόγλου γράφει: «Ήταν το έτος 1963, όταν ο ομαδάρχης μας στις Χριστιανικές μαθητικές ομάδες μας ανακοίνωσε ότι την επομένη Ακολουθία των Χαιρετισμών της Θεοτόκου, θα την παρακολουθούσαμε όλοι μαζί στον Ναό του Νοσοκομείου Λοιμωδών Νόσων στην Αγία Βαρβάρα.

Από νωρίς το απόγευμα στην Ν. Ιωνία και όλοι μαζί, περίπου οκτώ με δέκα παιδιά, μαθητές τότε του Γυμνασίου, με τον ομαδάρχη μας, κάναμε αυτή την επίσκεψη αγάπης, σε συνδυασμό με την λατρευτική ευκαιρία της Μεγάλης Σαρακοστής.

Μετά την Ακολουθία είδαμε και μιλήσαμε με αρκετούς ανθρώπους, ασθενείς και επισκέπτες, διότι ο ομαδάρχης μας ήταν τακτικός επισκέπτης του νοσοκομείου και γνώριζε καλά πολλούς απ' αυτούς. Κατόπιν, μας είπε να πάρουμε και την ευχή του Γέροντος Νικηφόρου, για τον οποίο μας είχε μιλήσει στην ομάδα, για τους αγώνες του, την υπομονή του, την δοκιμασία του, την αγιότητά του.

Τον επισκεφθήκαμε στο φτωχικό, αλλά ευλογημένο, μικρό δωματάκι του. Ήταν στο κρεβάτι του, καθιστός και σκεπασμένος με μια στρατιωτική κουβέρτα, και δίπλα του στεκόταν, όρθιος και πρόθυμος να τον διακονήσει, ο Πατήρ Ευμένιος.

Το πρόσωπο του Πατρός Νικηφόρου έλαμπε από χαρά, αν και τα σημάδια της αρρώστιας ήταν και στα χέρια του και στο πρόσωπό του. Δηλαδή δεν είχε γένια, αλλά ελάχιστες τριχούλες. Και στα μάτια πρέπει να είχε πρόβλημα, διότι φορούσε σκούρα γυαλιά. Ακόμη και η φωνή του ήταν αλλοιωμένη και εξασθενημένη.

Χάρηκε πολύ για την επίσκεψή μας και μας έδωσε πατρικές συμβουλές και την ευχή του. Σε κάποια στιγμή, μας είπε και για τον πόλεμο, που έκανε με τον σατανά, και ο «υποτακτικός» του, ο Πατήρ Ευμένιος, σήκωσε το μανίκι του και μας έδειξε στο γεροντικό και αδύνατο χεράκι του τις γρατζουνιές από την πάλη του με

τον σατανά. Τότε μας είπε, πως μόνο η προσευχή και ο Σταυρός τον κάνουν να φεύγει τρομαγμένος και νικημένος.

«Επειδή είστε νέοι και θέλετε να ζήσετε χριστιανικά, αυτός θα σας πολεμάει, εσείς όμως δεν πρέπει να φοβάστε, διότι με την δύναμη του Σταυρού μπορείτε να τον διώχνετε μακριά». Τον ευχαριστήσαμε, πήραμε την ευχή του και , κατά την επιστροφή μας, συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας.

Έχουν περάσει από τότε πάρα πολλά χρόνια, αλλά πάντοτε μένει ανεξίτηλα στην μνήμη μου η παιδική αυτή εμπειρία από την επίσκεψή μας στο Νοσοκομείο και στον άγιο εκείνο Γέροντα.

Η συμβουλή μου για την αξία και την δύναμη της προσευχής μένει από τότε όχι μόνο στην σκέψη μας, αλλά και στην καρδιά και στα χείλη μας. Οι πειρασμοί της ζωής πολλοί. Όμως ο λόγος του Γέροντος Νικηφόρου ήταν και είναι νικηφόρο παράδειγμα στην ζωή μας. Ας έχουμε την ευχή του για πάντα».

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΙΟΥΣΤΟΥ

(Του Καθίσματος Αγίου Νικολάου Καρυών Αγίου Όρους).

Δεν ήμουν ακόμη 20 ετών όταν οι ομαδάρχες της Σχολής Μηχανικών «Αποστόλου Παύλου» προγραμματίσαμε την πρώτη μας επίσκεψη στο λεγόμενο τότε «Λεπροκομείο» της Αγίας Βαρβάρας Αττικής.

Κυριακή, μετά τον εκκλησιασμό μας στον Άγιο Σπυριδώνα Πειραιώς, φορτωθήκαμε τα δέματα, που είχαμε ετοιμάσει για το Λεπροκομείο. Μια αδημονία με κατείχε, τι ανθρώπους θα συναντούσαμε εκεί, γιατί, μέχρι αυτή τη στιγμή, δεν γνώριζα ούτε τι σήμαινε να είναι κάποιος λεπρός.

Όταν φτάσαμε στο Λεπροκομείο, περάσαμε από την είσοδο την οποίαν εφύλασσαν με πολλή προσοχή οι θυρωροί. Μας ωδήγησε ένας φύλακας νέος στην ηλικία στον ιερέα, που ήταν στο Ναό, και εκεί αντίκρισα τους πάσχοντας από την τρομερή ασθένεια. Το βλέμμα μου καρφώθηκε στα μικρά παιδιά και στους νέους και νέες. Όποιος από τους ασθενείς μου πρότεινε το χέρι του να με χαιρετίσει, το έδνα ελεύθερα χωρίς δυσκολία. Ο υπεύθυνος της συντροφιάς μας, που ήταν μεγάλος στην

ηλικία, μου έδωσε κάτι περιοδικά να κρατάω και, πολύ σιγά, μου είπε: «Δεν χρειάζεται να τους χαιρετάς δια χειραψίας, μόνο να μιλάς μαζί τους».

Είχαμε ετοιμάσει μία μικρή γιορτή για τα παιδιά. Τους δώσαμε τα δώρα και, προτού εξέλθουμε του Ναού, ο ηλικιωμένος υπεύθυνός μας στράφηκε σ' εμένα και μου ζήτησε να δώσω με λίγα λόγια ένα χαιρετισμό στους ασθενείς.

Με αρκετή συγκίνηση και συστολή κάτι είπα και, σαν επωδό, τους ευχήθηκα: «Την άλλη φορά που θα έλθωμε εδώ, εσείς όλοι να έχετε γίνει καλά και να είστε στα σπίτια σας, με τους δικούς σας ανθρώπους».

Όταν βρεθήκαμε έξω από το Λεπροκομείο, ο ηλικιωμένος της συντροφιάς μας μου είπε: «Βρε μαντράχαλε, τί ήταν αυτά που είπες;»

-Τί είπα, κύριε Κλ...;

-Βρε, αυτοί οι άνθρωποι δεν γίνονται καλά. Είναι ανίατη αυτή η ασθένεια.

Κεραυνοβολήθηκα στο άκουσμα, ότι δεν θα γίνουν ποτέ καλά, και με τρεμάμενα τα χείλη ρώτησα: «Αυτά τα μικρά παιδιά και τα άλλα δεκατετράχρονα θα περάσουν ολόκληρη τη ζωή τους άρρωστα εδώ μέσα;»

Σοβάρεψε ο ηλικιωμένος και μου απάντησε: «Ναι, εδώ θα μείνουν μέχρι να πεθάνουν, δεν το ήξερες;»

-Όχι, όχι, δεν μπορώ να το δεχθώ, είναι αδικία, είναι αμαρτία, κάτι πρέπει να γίνη γι' αυτά τα νέα παιδιά.

Τα φαγωμένα πρόσωπά των από την ασθένεια με είχαν τρομάξει.

Ούτε που θυμάμαι πώς έφθασα στο σπίτι μου, πάντως έπρεπε να είχε περάσει η ώρα που γευματίζαμε όλοι μαζί. Και, μόλις με είδε η μητέρα μου, με ρώτησε: «Πού ήσουν κύριε... και άργησες;» Ήταν 2:30 μ.μ. (Έτσι λέγαμε τότε μετά τις 12:00, πάντοτε προσθέταμε το «μετά μεσημβρία». Τώρα οι σύγχρονοι άνθρωποι, ενώ είναι 3 μ.μ. σου εύχονται καλό μεσημέρι. Μέσα σε όλα τα στραβά της εποχής είναι κι αυτό).

Η μητέρα μου άρχισε να με περιεργάζεται, και με ρώτησε:

-Σαν στενοχωρημένος φαίνεσαι. Τί σου συμβαίνει;

-Τίποτε.

-Δεν μπορεί, εγώ σε γέννησα και σε καταλαβαίνω, όταν σε απασχολή κάτι.
Λέγε.

-Δεν μου συμβαίνει εμένα τίποτε, αλλά είμαι πολύ λυπημένος, γιατί πήγαμε στο Λεπροκομείο στην Αγία Βαρβάρα...

Με δέκοψε:

-Μέσα, ή έξω;

-Μέσα ἴ πήγαμε μερικά πράγματα στους αρρώστους.

-Έξω, έξω από το σπίτι, στην αυλή. Να φέρω το οινόπνευμα και άλλα ρούχα να φορέσης. Τρελάθηκες, βρε παιδί μου, να πας να κολλήσης αυτή την καταραμένη αρρώστια, που είναι χειρότερη από το χτικιό;

Μετά την «απολύμανση», με κάλεσε να περάσω στην τραπεζαρία για φαγητό.

Όταν της είπα ότι δεν έχω όρεξη, με κοίταξε κατάματα και μου είπε:

-Βρε παιδί μου, εγώ σε γνωρίζω καλά. Δεν κάνει να πηγαίνης σε τέτοια ιδρύματα, γιατί μετά συνέχεια θα το σκέπτεσαι, αλλά τί να κάνω τώρα που έμπλεξες μ' αυτές τις χριστιανικές ομάδες, όλο σε κάτι τέτοια σας πάνε.

Μερικές ακόμη φορές επισκέφθηκα μαζί με τους άλλους ομαδάρχες το Λεπροκομείο, για να ψυχαγωγούμε τα παιδιά και να τους πηγαίνουμε μερικά πράγματα.

Δύο από τους πιο μεγάλους της συντροφιάς μας επεσκέπτοντο ένα μοναχό, που ήταν κάπως βαρύτερα από τους άλλους ασθενείς, και εμάς τους πιο νέους δεν μας άφηναν να τον επισκεφθούμε. Και, ενώ βρισκόμουν με τα παιδιά, η σκέψη «έτρεχε» εκεί που ήταν ο μοναχός, για τον οποίο άκουγα τόσα καλά λόγια για το ήθος του.

Τα χρόνια που ακολούθησαν ήταν πολύ φορτωμένα με μαθήματα και εργασία ἴ ήρθε και το στρατιωτικό, και έλειψα από την Αττική και έπαψα να επισκέπτομαι το Λεπροκομείο.

Τα νέα που ακούγονταν ήταν ευχάριστα: ο Γάλλος Ακαδημαϊκός Ραούλ Φολλερώ είχε αναλάβει μεγάλη σταυροφορία για τους χανσενικούς, όπως τους ονόμασαν. Επίσης σταμάτησαν να το λένε Λεπροκομείο και το ονόμασαν Λοιμωδών.

Μέσα στην ψυχή μου αισθανόμουν να υπάρχει μια πληγή, που άνοιξε την πρώτη φορά που αντίκρισα τα άρρωστα παιδιά, και για τον μοναχό που είχα ακούσει. Ποτέ δεν μπόρεσα να τα σβήσω μέσα από τη μνήμη μου και την ψυχή μου. Ήμουν τώρα 30 ετών, όταν ξαναπέρασα την είσοδο του Νοσοκομείου Λοιμωδών.

Ο Αρχιμανδρίτης π. Η. Μ. μου συνέστησε να γνωρίσω ένα μοναχό, που ήταν κατάκοπος και ονομαζόταν πατήρ Νικηφόρος. Ήταν ο μοναχός για τον οποίο είχα ακούσει, όταν πηγαίναμε με τους ομαδάρχες της Σχολής. Τον επισκέφθηκα μια Κυριακή απόγευμα, που ήταν μόνος του, ξαπλωμένος μέσα σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο (καλύτερα κελλί της φυλακής) και το λίγο φως που έμπανε από το παράθυρο φώτιζε το κάπως σκούρο πρόσωπό του. Έσκυψα να του φιλήσω το χέρι, μα δεν με άφησε, λέγοντάς μου, «Δεν χρειάζεται», και μου πρότεινε να καθίσω σε μια καρέκλα, σαν κι αυτές που είχαν τα παλιά καφενεία.

Μονολεκτικά με ρωτούσε να μάθη ποιος είμαι, τι εργασία έχω, εάν είμαι παντρεμένος, ποιόν έχω πνευματικό, κλπ.

Του απαντούσα με περισσότερα λόγια από τα δικά του για να δημιουργήσω ένα πιο ευχάριστο κλίμα, αλλά με σεβασμό και συστολή και πιστεύοντας ότι δεν έχω ένα συνηθισμένο άνθρωπο μπροστά μου. Είχα γερμένο το κεφάλι μου ελαφρώς προς τα κάτω· όταν το ανασήκωνα, έβλεπα ότι τα μάτια του ήταν στυλωμένα στο πρόσωπό μου. Έτσι πήρα περισσότερο θάρρος και τον κοπούσα κι εγώ. Άλλωστε δεν ήθελα να βλέπω το πρόσωπό του με τα τόσα στίγματα που είχε από την ασθένεια, μη νομίσω ότι τον περιεργάζομαι.

Βλέποντάς τον ένοιωθα, ότι μέσα από τα μάτια του υπήρχε μια μακρινή ιστορία ζωής, αγώνος, υπομονής, καρτερίας και αναμονής. Δεν ήταν χαρούμενα, ούτε πολύ απελπισμένα, δεν έβγαζαν πίκρα, έδειχναν όμως ένα παράπονο, που ερχόταν μέσα από τα βάθη της ψυχής του.

Σε μια στιγμή, μου λέει: «Είσαι νέος και αρκετά θερμή η φωνή σου. Πρόσεχε στη ζωή σου, παραπάνω από όλες τις απολαύσεις είναι η γαλήνη της ψυχής σου. Εγώ δεν έχω τους πειρασμούς τους δικούς σου, αλλά έχω πολλά χρόνια τώρα

τους πειρασμούς της ασθενείας. Δόξα σοι ο Θεός, Εκείνος γνωρίζει γιατί επιτρέπει τους πειρασμούς».

Τώρα τον κοπούσα συνέχεια με δέος, ήθελα να μη σταματήσει να μιλάει. Το βλέμμα του μου έδινε μια σιγουριά, ότι σ' αυτόν τον βασανισμένο μοναχό ζη αληθινά ο Χριστός.

Σταύρωσε τα χέρια του, είπε δυο λόγια προσευχής πολύ απαλά, μόλις και ακουγόταν. Η θεωρία του με είχε αιχμαλωτίσει, παρότι δεν είχε καθόλου γένια να σκεπάζουν τις πληγές.

Με κοίταξε κατάματα και είπε: «Πέρασε η ώρα, κοντεύει να σκοτεινιάσει. Πήγανε στην ευχή του Θεού, και σ' ευχαριστώ γιατί ήρθες και με είδες».

Θέλησα να ασπασθώ το χέρι του, δεν με άφησε και πάλι.

Βγαίνοντας αισθανόμουν πιο δυνατός, αλλά και με ένα κόμπο στον λαιμό. Έπρεπε να κλάψω. Πίεσα τον εαυτό μου και με σφιχτά τα δόντια ψέλλισα. «Γιατί, Θεέ μου, τυραννιέται τόσο σκληρά αυτός ο άγιος άνθρωπος; Γιατί;...»

Πόσες φορές οδήγησα σ' αυτόν τα βήματά μου, δεν θυμάμαι. Όμως, όταν τον σκεφτόμουν ή άκουγα το όνομά του, ή για την πορεία της ασθενείας του, νόμιζα ότι ήταν ο δικός μου άνθρωπος που υπέφερε.

Ζούσα με τη σκέψη στο σκοτεινό δωματάκι, που του είχαν παραχωρήσει: σχετικά μικρό και πένθιμο, ακόμη και οι κουβέρτες του ήταν σαν τις στρατιωτικές, σκούρες. Φωτεινή ήταν μόνο μία εικόνα της Παναγίας' νόμιζες ότι ήταν η μοναδική πηγή, που έδινε ελπίδα, τόσο στον μόνιμο κάτοικο αλλά και στον επισκέπτη.

Ήθελες δεν ήθελες, η ματιά σου σταματούσε, μια στο πονεμένο πρόσωπο του μοναχού πατρός Νικηφόρου και μια στο εικόνισμα και, χωρίς πολλή σκέψη, η ψυχή σου θερμά παρακαλούσε τη μεγάλη Μεσίτρια των πονεμένων. Μερικές στιγμές κυριαρχούσε μία απέραντη σιωπή, και οι δυο μας καταλαβαίναμε την σοβαρότητα της ασθενείας και ο καθένας μας βυθιζόταν στις σκέψεις του. Μετά ένα ελαφρό χαμόγελο, που φαινόταν στο πρόσωπό του, ακολουθούσε: «Ας είναι δοξασμένο το άγιο Όνομά Του». Αυτή ήταν και η τελευταία στιγμή της παραμονής μου. Σαν να ήθελε να φύγω χωρίς στενοχώρια από κοντά του. Χαιρετούσα και πρόσθετα: «Θα ξανάρθω, πάτερ Νικηφόρε».

Φεύγοντας ένοιωθα ότι άφηνα ένα κομμάτι από τον εαυτό μου σ' αυτό το σκοτεινό κελλί, που το φώτιζε ένας μοναχός που ζούσε το δικό του καμίνι και που περίμενε την ώρα που ο Θεός θα τον εξήγαγε εις αναψυχήν.

Έχουν περάσει 38 χρόνια από εκείνη την ημέρα, που ο Θεός τον ανάπαυσε από τα δεινά του παρόντος κόσμου, και η σκέψη μου τακτικά πηγαίνει σε εκείνον τον μικρό «Ιώβ». Και με κλειστά τα μάτια μου προσπαθώ να τον φέρω μπροστά μου, όπως τότε που τον αντίκρισα για πρώτη φορά στο σκοτεινό κελλί του, και μου τόνιζε να προσέχω και να πορεύομαι όπως ο Θεός θέλει.

Τώρα μακαριστέ Νικηφόρε, γέρασα και ίσως έλθω σύντομα στη ζωή που δεν έχει τελειωμό. Σε παρακαλώ, να εύχεσαι για να καταταγώ στους δούλους εκείνους της αληθινής μετανοίας.

ΘΑΥΜΑΤΑ

Ο πατήρ Ευμένιος έλεγε ότι, κάποιο βράδυ, αφού ετοίμασε τον πατέρα Νικηφόρο και τον έβαλε να κοιμηθή, πήγε κι αυτός στο κελλάκι του να αναπαυθή. Δεν τον έπαιρνε, όμως, ο ύπνος. Είχε μια έντονη ανησυχία, μήπως κάτι δεν έκανε καλά, μήπως δεν έκλεισε καλά τη σόμπα. Αυτά και άλλα πολλά περνούσαν απ' τον λογισμό του. Σηκώνεται, λοιπόν, και πηγαίνει στο κελλάκι του Παππούλη.

Για να μη τον ενοχλήση, αν τον είχε πάρει ο ύπνος, θεώρησε καλό να μη κτυπήσει την πόρτα, ούτε να πη το «Δί ευχών των αγίων Πατέρων ημών, Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός, ελέησον ημάς» και να περιμένη την απάντηση από μέσα του «Αμήν», όπως γίνεται μεταξύ μοναχών. Ανοίγει σιγά- σιγά την πόρτα και, τί να δη; Βλέπει τον πατέρα Νικηφόρο να αιωρήται ως ένα μέτρο από το έδαφος με τα χέρια υψωμένα και να προσεύχεται. Το πρόσωπό του έλαμπε υπέρ τον ήλιο. Μόλις αντίκρισε αυτό το όντως φοβερό θέαμα ο πατήρ Ευμένιος, χωρίς να μιλήσει καθόλου έκλεισε πολύ προσεκτικά την πόρτα και έτρεξε στο κελλάκι του. Εκεί έπεσε με το πρόσωπο στο έδαφος και άρχισε να κλαίη με στεναγμούς, μήπως στενοχώρησε τον Παππούλη του που δεν κτύπησε την πόρτα και τον είδε σε αυτή την θαυμαστή στάση. Αλλά έκλαιγε και από χαρά, διότι είδε ίδιος όμμασι πόσο μεγάλος και ενάρετος ήτο ο πνευματικός του Πατέρας, ο πατήρ Νικηφόρος. Το πρωϊ, που πήγε ως συνήθως για να τον διακονήσει, του έβαλε εδαφιαία μετάνοια και του ζήτησε να τον συγχωρήσει για το

παράπτωμά του. Εκείνος, με ένα ελαφρό μειδίαμα, τον συγχώρησε αμέσως και του είπε να μην φανερώση σε κανένα ό,τι είδε, όσο ο ίδιος θα ζούσε ακόμη.

Εδιηγείτο, ακόμη, ο πατήρ Ευμένιος ότι, κάποιο βράδυ, πολλά χρόνια μετά την κοίμηση του πατρός Νικηφόρου, επειδή είχε πολλά κουνούπια και άλλα έντομα το κελλί του, θεώρησε καλό να κλείση τις πόρτες και το παράθυρο και να αδειάση ένα ολόκληρο μεγάλο μπουκάλι ισχυρό εντομοκτόνο μέσα εκεί και μετά έπεσε να κοιμηθή. Δεν θα ξυπνούσε όμως ποτέ, εάν δεν εμφανιζόταν ο πατήρ Νικηφόρος να τον ξυπνήση, να τον πιάση από το χέρι και να τον βγάλη έξω από το κελλί. Και, πριν ακόμη συνειδητοποιήση καλά – καλά ο πατήρ Ευμένιος τι είχε γίνει, εκείνος του είπε: «Παιδί μου, μη μπης μέσα πάλι στο κελλί σου, αν δεν ανοίξεις πρώτα τις πόρτες και το παράθυρο, για να αερισθή καλά». Και αμέσως μετά έγινε άφαντος.

Όταν, ύστερα από αρκετή ώρα, ο πατήρ Ευμένιος συνήλθε και κατάλαβε το θαύμα που του έγινε, ευχαρίστησε με όλη του την καρδιά τον πατέρα Νικηφόρο, τον αγαπημένο του Παππούλη, που τον έσωσε από βέβαιο θάνατο.

Ο ιερομόναχος πατήρ Αμφιλόχιος, της Ιεράς Μονής Αγίας Παρασκευής Μεγάρων, διαβεβαίωνε ότι, κάποια μέρα που καθόταν στο κελλί του, αισθάνθηκε να ευωδιάζει κάτι. Έψαχνε δεξιά και αριστερά και δεν εύρισκε από πού προερχόταν αυτή η ευωδία, η οποία όσο πήγανε και αυξανόταν. Τότε, σε κάποια στιγμή, πέφτει το μάτι του επάνω σε ένα μεγάλο χοντρό ταχυδρομικό φάκελο «ασφαλείας». Τον ανοίγει και βλέπει μέσα ένα τεμάχιο αγίου λειψάνου, που ευωδίαζε αρρήτως, και ένα σημείωμα, που έγραφε «πατήρ Νικηφόρος Τζανακάκης, 4/1/1964».

Το άγιο λείψανο αυτό ήτο στην κατοχή κάποιου άλλου ιερομονάχου, ο οποίος το έστειλε στο Μοναστήρι για προσωρινή φύλαξη, επειδή εκείνος θα έλειπε. Όταν ο πατήρ Αμφιλόχιος το έβγαλε από τον φάκελο και το τοποθέτησε με ευλάβεια σε μέρος που είχε και άλλα άγια λείψανα, τότε ελαττώθηκε λίγο η ευωδία του.

Ο μοναχός Καλλίνκος, από το Άγιον Όρος, έλεγε: «Όταν μου έδωσαν ένα μικρό τεμάχιο από τα άγια λείψανα του πατρός Νικηφόρου, ευωδίαζε. Μετά, όμως, σταμάτησε. Μιαν ημέρα, που το άνοιξα να το προσκυνήσω, λέω στον Παππούλη: Άγιέ μου, εγώ ανάξιος είμαι, αλλά σε παρακαλώ, κάνε μου τη χάρη και μη με αποστρέφεις τον αμαρτωλό. Και – ώ του θαύματος! – ευωδίασε πάλι. Μετά από λίγες μέρες, που πήγα πάλι να το προσκυνήσω, μόλις άνοιξα το κουτάκι που είχα

μέσα το άγιο λείψανο, εξεχύθη άρρητος ευωδία σε όλο το κελλί μου. Αμέσως μου ήρθε και έγγραφα το ακόλουθο μεγαλυνάριο στον Άγιο:

Έμφυχος εικών συ της αρετής ωμοιώθης, Πάτερ, τω Ιώβ τη υπομονή, υπέμενας θλίψεις, Θεώ ευαρεστήσας, διο και μετά θάνατον ευωδιάσας».

Ο ιερομόναχος Ματθαίος εδιηγείτο ότι, μετά την κοίμηση του πατρός Ευμενίου, ο ιερομόναχος πατήρ Επκφάνιος, που ανέλαβε προϊστάμενος στον Ναό του Λεπροκομείου, ευρήκε σ' ένα κιβώτιο μερικά από τα άγια λείψανα του πατρός Νικηφόρου. Του είπε λοιπόν ο πατήρ Ματθαίος: «Θέλω να μου δώσης κι εμένα ένα τεμάχιο από τα άγια και ιερά λείψανα». Ο πατήρ Επκφάνειος του είπε, «Θα σου το φέρω εγώ ο ίδιος στην Θεσσαλονίκη, μόλις ανέβω».

Και πράγματι, μετά από λίγο καιρό, το πήγε. Το άνοιξαν και το τοποθέτησαν σ' ένα κουτάκι επάνω στο τραπέζι. Άναψαν κι ένα κεράκι. Μετά από λίγο ήλθε ένας άλλος ιερέυς να κάνη επίσκεψη στον πατέρα Ματθαίο. Όταν είδε το άγιο λείψανο, το προσκύνησε, και λέει: «Σε ποιόν ανήκει αυτό το άγιο λείψανο, που ευωδιάζει; «Εγώ», λέει ο πατήρ Ματθαίος, «δεν το πολυπίστεψα, αλλά σηκωθήκαμε και πήγαμε να το προσκυνήσουμε. Πράγματι ευωδιάζε και, όσο περνούσε η ώρα, ευωδιάζε όλο και περισσότερο. Αυτό κράτησε αρκετές ημέρες. Έχω προσκυνήσει πολλά άγια λείψανα πολλών Αγίων. Αυτό, όμως, πρώτη φορά μου συνέβη».

Κληρικός, που ταλαιπωρήθηκε με πολυχρόνιες δίκες και η υπόθεσή του έφθασε στον Άρειο Πάγο, μας είπε: «Τον Οκτώβριο του 2003, πριν αρχίση η ακροαματική διαδικασία, επικαλέστηκα την βοήθεια του πατρός Νικηφόρου. Ο Παππούλης με βοήθησε, ώστε ο Εισαγγελεύς να ζητήσει την αθώωσή μου, και αθωώθηκα».

Ο κύριος Θεόδωρος Γιαννακής αφηγείται το εξής θαυμαστό γεγονός:

«Είχα», λέγει, «ένα κρίσιμο δικαστήριο. Με είχαν μπλέξει σε μία υπόθεση και με καλούσαν να πληρώσω ένα τεράστιο ποσό δεκάδων εκατομμυρίων δραχμών. Και, ενώ στο Πρωτοβάθμιο με είχαν καταδικάσει, όταν ήλθε η υπόθεση στο Εφετείο, 10 Μαΐου του έτους 199..., εγώ ζήτησα από τον πατέρα Ευμένιο, που είχε τα άγια λείψανα του πατρός Νικηφόρου, να μου δώση ένα τεμάχιο. "Εγώ", του λέω, "πάτερ, τον έχω φροντίσει τον πατέρα Νικηφόρο: τον έχω πλύνει, τον έχω ντύσει,

του έχω μαγειρέψει, του έχω καθαρίσει τα αυτάκια του, και τώρα, που έχω τόσο μεγάλη ανάγκη, θέλω να με βοηθήση».

Μου έδωσε δύο μικρά τεμάχια από τα άγια λείψανά του, τα οποία επήρα με πολλή ευλάβεια, τα ασπάσθηκα και τα είχα μαζί μου στο δικαστήριο. Πριν αρχίσει η δίκη, παρεκάλεσα θερμά μέσα μου τον Παππούλη, να με βοηθήσει σ' αυτή την δύσκολη ώρα. Και – ώ του θαύματος! – ο Εισαγγελέας πρότεινε την αθώωσή μου και το δικαστήριο με αθώωσε. Ευχαριστώ τον Παππούλη μου από τα βάθη της καρδιάς μου, που κι αυτή τη φορά με βοήθησε, όπως παλιά, και ας έχουν περάσει τόσο πολλά χρόνια από την κοίμησή του».

Ο Κωνσταντίνος Μ., κάτοικος Αθηνών, μας ανέφερε το εξής:

«Ένα βράδυ του Ιουνίου του 2002, μάλλον προς το ξημέρωμα, βλέπω στον ύπνο μου ότι έμενα σ' ένα σπίτι με δύο δωμάτια. Στο ένα δωμάτιο έμενε ο Παππούλης, ο πατήρ Νικηφόρος, και στο άλλο εγώ. Εκεί που ήμουν στο δωμάτιό μου, ωμιλούσα με κάποιον κάπως δυνατά, έντονα. Σε λίγο μπαίνω στο δωμάτιο όπου έμενε ο Παππούλης, και του λέω με χαρούμενο ύφος. "Καλημέρα, Παππουλάκο μου" και έσκυψα με ευλάβεια και του φίλησα το χεράκι του, εκεί στη γωνία, που ήταν ξαπλωμένος.

Τότε αυτός γυρίζει και, με πατρική σιγανή και ολοκάθαρη φωνή, μου λέει: «Παιδί μου, με την ελκώδη κολίτιδα που έχεις, πρέπει να είσαι πιο ήρεμος, πιο γαλήνιος. Βλέπεις ότι τον χειμώνα είσαι καλύτερα; Είναι διότι είσαι πιο ήρεμος.» Έλεγα με τον λογισμό μου: «Πόσο καθαρά μιλάει σήμερα ο Παππούλης!» Σε λίγο τον βλέπω, σηκώθηκε, βγήκε έξω, κάθισε επάνω σ' ένα ηλεκτρικό καροτσάκι και έφυγε. Εμένα μου άφησε τον νάρθηκα, που φορούσε στο ένα του ποδαράκι.

Ας σημειωθεί ότι στο σπίτι μου, σ' ένα δωματάκι που χρησιμοποώ και σαν χώρο προσευχής, έχω μέρος των αγίων λειψάνων του, τα οποία ευωδιάζουν αρρήτως. Όταν ξύπνησα, πήρα στο τηλέφωνο τον Πνευματικό μου και του το ανέφερα. Τότε εκείνος μου είπε: "Ο Παππούλης ήταν, που σου φανερώθηκε και σε συμβούλευσε για τη μακροχρόνια ασθένειά σου. Το έκανε από την πολλή αγάπη και ευλάβεια, που του έχεις!" Και είναι γνωστό ότι οι γιατροί σε αυτούς, που πάσχουν από αυτή την ασθένεια, συνιστούν ηρεμία, η οποία εμένα μου λείπει τελείως».

Και πάλι ο ίδιος, ο Κωνσταντίνος Μ., μας εδιηγήθη τα ακόλουθα:

«Τον Αύγουστο του 2002 ευρισκόμουν στο Άγιον Όρος και συγκεκριμένα στη Σκήτη της Αγίας Άννης. Έμεινα στο Κυριακό. Το πρωί εκκλησιάσθηκα στο κοιμητήριο της Σκήτης.

Κατά τη διάρκεια της ακολουθίας, μπήκε μέσα ένας λαϊκός, ήλθε απρόσκλητος στο ψαλτήρι, που έψελνα, και άρχισε να ψάλλει αρκετά αργά, με απηχήματα μακροσκελή και κορώνες, σε αντίθεση, με τον ρυθμό και τον χρόνο, που είχαμε πριν. Του είπα κάποια στιγμή ότι στο Άγιον Όρος τις καθημερινές, οι ακολουθίες γίνονται πιο σύντομες. Αυτός, τίποτα. Σαν να ευρίσκετο στον δικό του κόσμο. Εγώ άρχισα να φουντώνω από μέσα μου. Έβραζα ολόκληρος. Τα νεύρα μου είχαν τεντωθεί στο έπακρον.

Τότε, εκείνη την στιγμή, θυμήθηκα την συμβουλή του πατρός Νικηφόρου και λέω, «Παπούλη μου, Παππουλάκο μου, βοήθησέ με. Όπως βλέπεις, εγώ από μόνος μου ούτε να συγκρατηθώ μπορώ, ούτε να ηρεμήσω. Βοήθησέ με, σε παρακαλώ». Για πότε ηρέμησα και γαλήνεψα, δεν το κατάλαβα. Έτσι μπόρεσα μετά να είμαι στην Θεία Λειτουργία με κατάνυξη. Και, να σκεφθώ κάποιος ότι, άλλοτε, ένας εκνευρισμός μου συνήθως κρατούσε πολλές ώρες.

Αυτά, προς δόξαν του μεγάλου Θεού, του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, και του θεράποντος Αυτού αγίου πατρός ημών Νικηφόρου».

Ένας ευλαβής χριστιανός, νέος στην ηλικία – που για προσωπικούς λόγους θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του – πήγε κάποιαν ημέρα στον πατέρα Ευμένιο και του είπε: «Πάτερ, άκουσα ότι έχετε άγια λείψανα του πνευματικού σας, του πατρός Νικηφόρου. Θα ήθελα να μου δώσετε κι εμένα, για ευλογία, να προστατεύουν την οικογένειά μου».

Ο πατήρ Ευμένιος του έδωσε ένα τεμάχιο. Εκείνος το πήρε, το τύλιξε με ευλάβεια και το έβαλε στο τσεπάκι του υποκαμίσου του – ήταν καλοκαίρι – και μετά έφυγε με την μηχανή του για το σπίτι του.

Καθ' οδόν, και ενώ έτρεχε με αρκετή μεγάλη ταχύτητα, του ερχόταν μία άρρητη ευωδία συνέχεια. Και παρ' όλο που έπρεπε, φυσιολογικά, απ' ό,τι έλεγε ο ίδιος, «την ευωδία αυτή να την παίρνη ο αέρας λόγω της ταχύτητας», ωστόσο η ευωδία τον πλημμύριζε ολόκληρον.

Το σημαντικώτερο όμως είναι το εξής: Όταν αυτός πήγε στο σπίτι του, λέει στην γυναίκα του: «Έλα, γρήγορα, να ασπασθής ένα άγιο λείψανο που έφερα». Η γυναίκα του, όταν πήγε να το προσκυνήσει, πετάχθηκε τρομαγμένη προς τα πίσω και φώναξε, «Μ'έκαψε, μ'έκαψε!». Αργότερα η ίδια διαβεβαίωνε: «Όταν πλησίασα τα χείλη μου να ασπασθώ το άγιο λείψανο, αισθάνθηκα μια έντονη θερμότητα, κάτι σαν κάψιμο, γι' αυτό φοβήθηκα και πετάχθηκα προς τα πίσω».

Έκτοτε η γυναίκα αυτή έγινε πιο πιστή, γιατί μέχρι τότε ήταν, λίγο ως πολύ, αδιάφορη στα πνευματικά. Μετά τοποθέτησαν το άγιο λείψανο στο προσκυνηταράκι τους και του ανάβουν καντηλάκι κάθε μέρα.

Η κυρία Μαρία Βαλουγεώργη από τη Θεσσαλονίκη, όταν έμαθε ότι ετοιμάζεται να εκδοθή σε βιβλίο ο βίος του οσίου πατρός Νικηφόρου του λεπρού, είπε αυθόρμητα: «Θέλω κι εγώ να συμβάλω σ' αυτή την έκδοση».

Σημειωτέον, ότι για τον Παππούλη δεν εγνώριζε τίποτε, ούτε είχε ακούσει ποτέ κάτι γι' αυτόν. Επειδή το συνολικό χρηματικό ποσό ήταν αρκετά υψηλό, έστειλε κατά διαστήματα ένα μέρος.

Κάποια εποχή το αμέλησε και άργησε να στείλει. Καθώς μας είπε, τότε έβλεπε στους δρόμους συνέχεια κάτι πινακίδες που γράφανε το όνομα «Νικηφόρος», «Νικηφόρος», και είπε, με το λογισμό της: «για το βιβλίο του Παππούλη έχω πολύν καιρό να στείλω χρήματα».

Πήγε αμέσως σε μία Τράπεζα και έστειλε ένα ποσό. Μετά επέστρεψε στο κατάστημά του. Εκείνη την ημέρα δεν είχαν καθόλου κίνηση και ο πατέρας της είπε: «αφού δεν έχει δουλειά, εγώ θα φύγω». Και έφυγε.

Αμέσως μετά, άρχισε να έρχεται τόσο πολύς κόσμος, που το προσωπικό δεν προλάβανε να τους εξυπηρετήσει. Μέσα σε λίγες ώρες, τα χρήματα που είχαν εισπράξει ήταν τα υπερδιπλάσια από αυτά που είχε στείλει. Έ, αυτό, δεν είναι ένα θαύμα ; πρώτα να βλέπω συνέχεια το όνομα «Νικηφόρος», «Νικηφόρος», και μετά η δουλειά να αυξηθή με μιας στο κατακόρυφο;».

Κάποια άλλη φορά, έλεγε η ίδια: «Κάποια ημέρα, κάτι μεταξύ ύπνου και ξύπνιου, βλέπω ένα σεβάσμιο γέροντα να έρχεται προς το μέρος μου. Όταν έφθασε αρκετά κοντά μου, μου είπε: «Είμαι ο Παππούλης ο Νικηφόρος. Ήρθα να σου πω να προσέχης. Διότι υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι θέλουν να σε βλάψουν, να σου

κάνουν κακό». Αμέσως μετά, ο Παππούλης συνέχισε: «και άκουσε, παιδί μου, την εικόνα μου θέλω εσύ να μου την κάνης». Μόλις μου είπε αυτό, μετά από λίγο χάθηκε. πράγματι, υπάρχουν κάποιοι συγγενείς, οι οποίοι θέλουν να με βλάψουν και, ει δυνατόν, να με παραγκωνίσουν επαγγελματικά».

Ένα τρίτο θαυμαστό γεγονός συνέβη στην ίδια, ως εξής: Πριν ακόμα ολοκληρωθή η συγγραφή του βιβλίου αυτού για τον Παππούλη, μας τηλεφώνησε μια μέρα και είπε: «Χθές ήμουν στο σπίτι μου, στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης. Εκεί που ξεφύλλιζα ένα βιβλίο, ερχόταν στη σκέψη μου ο πατήρ Νικηφόρος και σαν ν' άκουγα μια φωνή να μου λέη: «την αγιογραφία, την αγιογραφία»».

Την άλλη μέρα πήγα και κατέθεσα ένα ποσόν χρημάτων για την έκδοση του βιβλίου του Παππούλη, που είχα αναλάβει να χρηματοδοτήσω».

Της είπαμε ό,τι αν είχαμε προλάβει, θα την ειδοποιούσαμε να στείλη ένα μέρος του ποσού αυτού στην Ιερά Μονή Ξενοφώντος του Αγίου Όρους, διότι ο αγιογράφος πατήρ Λουκάς μας έστειλε ήδη την εικόνα του πατρός Νικηφόρου. Εκείνη απάντησε, «Δεν πειράζει, πάτερ, σε λίγες μέρες θα μαζέψω τα χρήματα και θα τα στείλω».

Μετά παρέλευση δέκα λεπτών, ξανατηλεφώνησε: «Μόλις κλείσαμε το τηλέφωνο, μου έδωσε ο πατέρας μου ένα φάκελο και μου είπε, «αυτός είναι για σένα». Τον ανοίγω και βλέπω να έχη μέσα όσα χρήματα χρειάζονταν για την εικόνα, ούτε περισσότερα ούτε λιγότερα. Εγώ έμεινα άφωνη. Και, μόλις συνήλθα, σας παίρνω τηλέφωνο, για να σας πω το θαυμαστό γεγονός αυτό».

Ο κ. Νίκος Τσεκούρας, στην Αθήνα, μας διηγήθηκε ότι, πολλές φορές, όταν εκκλησιαζόταν στο Ναό των Αγίων Αναργύρων, τον έπιανε πονοκέφαλος. Πήγαμε τότε στο δωμάτιο όπου ήταν φυλαγμένο το κιβωτιάκι με τα σεπτά λείψανα του πατρός Νικηφόρου και σταυρωνόταν με αυτά – και αμέσως ο πονοκέφαλος του περνούσε.

Η/Υ επιμέλεια Σοφίας Μερκούρη.

